

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Hajdan és most.

Arad, május 12.

Tizenhét század előtt az egy Judás kivételével együtt ültek valamennyien az egyszerű halász emberek, elhagyatva égbeszállott megváltójuktól, előttük a hitterítés óriási feladatával és szívükben saját gyengeségük elbátortalanító tudatával. Honnan vegyék ők, egyszerű póremberek, az erőt, a tehetséget szembezállani az irástudók körmönfont okoskodásaival, a görög-római világ magas fokú pogány műveltségével, mikor nekik maguknak hajlékuk az ég boltja, ágyuk a földszine s betevő falatjuk a jó szívek könyöradománya. Semmi egyébük, mint a hitük az eszme győzelmében, s a készség megfelelni isteni mesterük parancsának és tanítani az embereket, az okosakat, nekik a tudatlanoknak.

A hit és a szivbeli készség, a lelkesedés, ez volt a mivel a világ elé lépniök kellett, és a hit és lelkesedés megszülte bennök a hiányzó tudományt, mely tüzes nyelv alakjában ott lebegett szent fejük felett, s megadta a bátorságot világgá menniök és hirdetniök az isten igéjét.

Es tizenhét század folyamán meghódították a művelt világot azok az igék, melyek amaz emlékezetes pünkösdi napon az apostolok feje fölött lebegett. Az üldözött, majd türt felekezet uralkodóvá lett a lelkek fölött; a szegény apostolok gazdag és hatalmas, bíbor és selyembe

öltözött, dus javadalmakat élvező egyház-fejedelmekké emelkedtek, dicsőség és hatalom osztályosaivá.

Es tizenhét század után, a tüzes nyelvek ünnepének idejében ismét együtt üle 16 apostoli utód, a magyar egyház fejei; ragyogó oszlopos és aranyos menyezetü teremben, egy gazdag nemzet s nagy birodalom legfőbb dignitariusi között tudomány és méltóságban legelsők, de az égi inspiráció elmaradt fejük fölül, mert a világ hiúságával volt tele szívök, s a hatalom parancsszavát követték akkor, mikor a nép várakozásteljesen tekintett rájuk, hogy tanuságot tegyenek a lelkiismeret szabadsága, az emberi jogok érvényesülése mellett, a melyért egyházuk isteni feje meghalt, midőn őt ez ideálok hirdetéseiért az irástudók, farizeusok és főpapok Róma poroszloíval megfeszítették. Es a tizenhat szegényebben ült a fény és pompa közepette, mint a 12 szegény halász ezernyolcz száz évvel az előtt, mivelhogy az isten megvilágosító kegyelme nélkül szükölködtek. Ők, a valódi apostolok, midőn pünkösdi napján kiléptek a hitetlen tömeg közé, hangos szóval hirdették az igazságot és a körülállá ezerek, a pogányok, megtértek és örömradiállal üdvözöltek az isten embezeit; emezek, a tizenhatan, midőn odahagyták a díszes csarnokot, szótlanul és szegyenkezve osontak tova saját hiveik sorai között, lehurrogva, lepisszegve általok, kiket megtántorítottak hitök, egyházuk iránti hűségükben; mivelhogy a lel-

kek elnyomatásának a reakciónak szolgálatába szegődtek.

A kinos jelenet, mely ama nevezetes szavazás után a Muzeum előtti téren lejátszódott, eszmeileg ismétlődött az egész országban. Az 1894-ik év pünkösdjének rózsás verőfénye egy szomorú szakadást világít be, mely a magyar katolikus egyház papsága és világ hívók serege között támadott. Az eszmék forrongása, az államélet modern irányu fejlődésével szemben nagyobb összetartásra, egyetértésre lett volna szükség az egyházi és világi rend között mint valaha. Az államhatalom által tervezett reformok a kat. főpapság támogatása fejében lényeges előnyöket kínált a katolikus valláséletnek. A házasságjog szabályozásával megszűntek volna az okok, melyek válások miatt annyiak hitehagyására szolgáltak alkalmul, a gyermekek vallási kényszerének eltörlésével hálás tér kínálkozott volna a valódi hitbuzgóság számára, s a katolikus autonómia megvalósításával örök időkre biztosítottak volna a katolikus egyház számára a meglévő javadalmait.

De a főpapság mind ez előnyöket nem látta; nem számolt a magyar katolikusok hazafiságával, hanem ellentétbe helyezkedett idegen hatalmak szolgálatában hűveivel, ellentétben az egyház valódi érdekeivel.

Egy mély és athidalhatlan szakadásra virradtunk a mai nagy ünnepen, mely sokára, tán örök időkre ketté választja Mária országának egyházát, a papok és

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Fra Girolamo.

— Részlet a magy. tud. Academia Gróf Teleky jutalmával kitüntetett 5 felvonásos tragédiából. —

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Első felvonás.

30. JELENET. Ghitta — Francesca

(orgonaszó)

Ghitta.

Végy karjaidba drága mult, letűnt
Gyermekkor édes, szép emlékei
Fonjátok fény sugarba lelkemet.
Zendüljete vigalmi harsonák,
Ómölj ki fény tárt ajtón, ablakon,
Borítsd fejedelmi bíbor palotánkat!
Virág fakadjon lépteink nyomán,
Szállj szellők szárnyán „hymnus“ ég felé
„Storzi“-t kiáltson minden ajk s a föld
Reszkessen örömben a gyönyörtől —
Tündéri lányok, hódító urak
Üdvözölj térdet érezve hátán
Amint atyám előtt le porba hullnak

(az orgonaszó megszűnik.)

— Oh bővös álom!

Francesca (közledeve)

Asszonyom!

Ghitta.

Zokogj

Hegedű hurja, csattogj tamburin,
Pajzán sipok „hajrát“ rikoltsatok
Mit bánom én! . . . Bugó platánok árnyán
Ezer karu bozótban, rezzenő
Csalit futó indái közt rohantam
Szomszédunk lombtakarta kis lakába —
Hol elvonulva, tépve hárfa hurját
Remegvő várt reám a ház szelid
Halvány fia, ő — ő — Savonarola!
— Mért nem dacoltam vész és kárhózzattal?
Viseltem voln' atyámnak átkait,
Aljas nyomort, szilaj kétségbeesést —
Büszkén tekintenk arcába most,
Mig így — a sárba von le szegyenem,
Bűnös szemem rávetni sem merem.
De mégis . . . vérem üz meglátni őt!
Megváltozott-e? . . . mély, sötét szemében
Él még az ábránd, földfeletti vágy
Mely bűverővel vonta ifju lelkem
Varázslakott körébe szüntelen?!
Ha most belépnék templomába, csendben
Mint bárki más, egy oszlop észrevétlen
Elfödne tőle . . . Láthatom? . . . Gyönyör
Ne öl meg . . . bátorság szívem . . . Siess!
(a templomba lép.)

Somló Sándor.

A nagyváradi fabódéból.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Onök odaát a Marosmenti Metropolis boldog halandói, kiknek az a szerencse jutott osztályrészül, hogy a hosszú téli estéken kellemetesen elszórakozhatnak fényes színházukban, talán meg sem értik micsoda fájdalom az nekünk szegény Peczeparti párisiaknak, hogy még mindig csak a „fabódéről“ szólhatunk.

Pedig hát ennek a rozoga épületnek multja van — nagy multja. — Azaz kérem szeretettel: legyünk igazságosak, nem is annyira rozoga ez a bódé a milyenek a téli színház barátai feltüntetni szeretnék. A nézőtér díszben, kényelemben vetélkedik a két haza bármely e fajta épületével. Sőt sokan állítják, hogy magasan fölötte áll még a híres vingai „udvari“ szinkörnek is. A nagyváradi ember szereti a kényelmet, de a változatosságot is; miután pedig egész napon át pazar kényelemben él, a változatosság elvénél fogva gondoskodott a fabódé tulajdonos arról, hogy a napi nagy kényelem fáradságát este a szinkörben annak ellenkezőjével lehessen kipihenni. Miután hát a szokásos bórfauteuilsek szerfelett elpuhitják az idegeket, itt jó ke-

a hívők kasztjára. Az egyik a pápa, a másik a magyar király, egyik a tiara, másik a Szent-István koronája, egyik Szent-Péter patrimoniuma, másik a magyar haza érdekét szolgálja.

Es ha kérdezzük, miért hozták ezeket az érdekeket egymással ellentétbe Magyarország főpapjai? csak egy választ tudunk rá, bár mint keressük a mentséget: *Mert nem volt szívükben honszeretet és igazság akkor, midőn az elhatározó órában az égi láng befogadására kell vala azt méltón előkészíteniök.*

BELFÖLD.

A főrendiház üzenete.

A képviselőház pünkösdi utáni legelső szerdai ülésében szoba fog már kerülni a házassági törvényjavaslatra vonatkozó főrendiházi üzenet, a mennyiben már ezen az ülésen határozni kell a háznak az üzenet napirendre tűzése fölött. Sajnos, el lehetünk készültve rá, hogy az ellenzék némely ultramontán elemei meg fogják ez alkalommal is próbálni a ház egyértelmű manifesztációjának megszavazását. Legalább P o l ó n y i Géza, mint halljuk, erősen készülődik erre a nem irigylendő szerepre. Polónyi ur tudvaleg az igazságügyi bizottság tárgyalásainak elején nyílt levélben üdvözölte a házassági reformot, fennen hirdette magát a kötelező polgári házasság „legrégibb hívé”-nek s mindenkinek csodálkozására meg is szavazta a házban a törvényjavaslatot, mondván, hogy „legyen meg K o s s u t h szent akarata.” Mind ezekről, úgy látszik, megfélekezett már Polónyi ur. Valóságos győzelmi mámor ült arczán a főrendek tegnapi szavazása után s a muzeum lépcsőin nem átalotta tüntetőleg gratulálni E s z t e r h á z y Miklós Móricz grófnak a kivívott győzelemhez. Ennek a gratulációnak megfelelően szándékozik most már akcióba lépni a pártja körében s a házban is, mit sem törődve többé Kossuthnak a „szent akarata”-val.

A szent atya, a bécsi nuncius és más apró szentek.

Az udvari körökben, mint azt már eddig minden politikus kiérzette, nagy agitáció folyik a magyarországi egyházpolitikai reformok ellen s ez intriguák szálait, melyek minden mozzanatot feketén és lehetőleg ferdén tüntetnek fel a legmagasabb helyen, nagy hatalmu

mény falózákról van gondoskodva, még abban is különbözvén a közönséges ülőkéktől, hogy az ember ülésre teremtett testrészének csak egyik fele fér rá.

Azt is bölcsen előre látta a bódé építője, hogy a váradiak a színház iránt való lelkesedésükben egy-egy előadáson nagyon felfognak hevülni: gondoskodott hát jó erős légjáratról. Fent a magasban jókora tág szelelők vannak. Innen van aztán, hogy az előadások alatt a t. publikum testének csak alsó fele van felhevült állapotban, a felső rész, különösen a fej a léghuzam által az érzéketlenségig kögittetik.

A színészek! — óh azok boldogok! Azoknak nem kell tartaniok levegői áthuzódástól. Nem jut arra a szinpadra egy köb milliméternyi levegő sem a külvilágból. Azoknak nem kell félniök a czugtól, sőt gőzfürdőbe sem kell járniök. Be van itt osztva szépen a szinpad gőzfürdőnek, akár a S i m a y b a n. A szinpad maga a meleg bassain, az öltözők a gőzkamrák, az udvar a hűtő helyiség. Ha eső esik zuhany is van. Ha nem esik, nincs zuhany. Hideg bassain itt sincs, akár a Simayban. Azért hát előadás után itt is biztos a hűtés — akárcsak a Simayban. A szinpad, az aztán felette kitünő. Gépezet, súlyedők, rak-tárhelyiség, — mire az? Nem szabad a szín-

kezek tartják (köztük, — ha igazak az ide vonatkozó hírlések — gyöngéd főhercegnői kezesek is), de a legéberebb maga a nuncius, ki minden perczen készen áll, hogy ahol lankadást vesz észre az ellenünk való küzdelemben, vagy pedig jóakaratot lát kirtúgyezni törekvéseink mellett, mingyárt sürgönyözzön lelkeket erősítő segélyért Rómába a szent atyának, ki — mint biztos forrásból halljuk — két-három magánlevelet is ír hetenkint, hogy folyton élesztgesse a keresztény katolikus szellemet. Ohajtandó volna, hogy az udvari nagy hatalmak s különösen a fölséges uralkodóház fenséges főhercegei abbahagynák a Magyarország ügyeibe való titkos avatkozást, mert Magyarországnak joga van arra, hogy nyíltan kormányoztassék s más akaratot a koronázott uráén kívül kis tekintetbe vegyen s ez annyival inkább jó volna, mert így a szent atya is megszabadulna bokros teendőitől.

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 761.2 milliméter, délután 2 órakor 757.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 15.5, délután 2 órakor C° + 24.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 3. délután 2 órakor K. 2. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután félborult. Csanádék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A lázongó Nagylak.

Ismeretes már olvasó közönségünk előtt Markovics Vincze nagylaki oláh pópá esete, aki a magyarokat gyalázó, fertelmű szavaival annyira dühbe hozta Spilka Antal nagylaki szolgabíró, hogy az tulcsigázott lelki felindulásában a véres száju pópát pofonvágtá. Ebből az ügyből kifolyólag igen érdekes tudósításokat közöl velünk ottani levelezőnk. Mindenek előtt igen érdekes az is, hogy ki hát az a Markovics Vincze.

Ő kegyelme egyike a legdühösebb oláh agitátoroknak. A memorandum-pör alkalmából nyolczadmagával rándult el Kolozsvárra, hogy a műveltségüket hirdető tüntetésekben részt vegyen. (Allítólag egy pár rendőrrel verkedést is kezdett.) Az aradi tiltakozó gyűlésnek is egyik főkolomposa volt s a csanádmegyei oláh hazafiak az ő vezetése alatt vonultak be a világot sarkából kiforgató nagygyűlésre.

A művelt közönség a Spilka által vett elégtételen épenséggel nem botránkozott meg, sőt sokan a szolgabíró hidegvérűségét bámulták, hogy a henczegekkel szemben még radikálisabb eszközökhöz nem nyult. Nagylak város érdemes birója azonban nem tartozik a

szeket elkényeztetni. Szóval: mondjuk ki magyarán: a szinpad talán még az aradi színházénál is rosszabb; a mivel pedig sokat mondtam.

Ebben a bódében kezdte meg az önök társulata, vagy a hogy itt nevezik: a Leszka y gárdája a működést. Nem kezdték holmi divatja mult prologussal, görög tüzes tableauxval, sőt hogy még azt se foghassák rájuk, hogy első előadást tartanak, (ennek mindig bizonyos reklám ize van) mindjárt a másodikon kezdték. Operával: a Troubadourral állítottak be. Mi váradiak ez előadás alatt egy tapasztalattal gazdagabbak lettünk. Azaz kettővel.

Először is operát láttunk és hallottunk, ami nem csekély dolog és nem minden vidéki emberfiának adatott meg; — másodsor megtanultuk, hogy nem szabad előre kritizálni.

Attól tartottunk, hogy nem lesz primadonnánk, Réthy Laurát itt nagyon szeretik, és ime most azt mondjuk: tartsák meg önök aradiak maguknak a maguk primadonnáját, jó lesz nekünk a magunké is. No de feltettem magamban, hogy a fabódéből című leveleimben a színészeket dicsérni nem fogom: nem is megyek hát tovább a kritizálásban, attól tartva, hogy egy-egy dicsérő szó mégis

műveltebb emberek közé, egyszerű paraszt ember — szóval nem így gondolkozott.

Rendkívüli gyűlést hívott össze 10 képviselő indítványára, amelynek fő tárgya az volt, hogy „fejezze ki a képviselő testület Spilka Antal szolgabíró kvalifikálhatlan eljárása fölötti rosszaságát.”

A főszolgabíró azonban — igen helyesen — nem engedte meg a rendkívüli közgyűlés megtartását, mert hát — bármilyen szomorú dolog is rájuk nézve, de úgy van, hogy a község képviselete felettes hatósága fölött nem tarthat ítéletet, hanem tessék a szabályszerű eljárás terére lépni. Miután pedig ök mindenáron tüntetni akartak Markovics mellett, hát a népet fogták betüntetőknék.

A legújabb mártynak éjjeli zenét adtak s üdvözölték jól kiérdemelt felpoztatása alkalmából, a mire a mártyr ur, szokás szerint és még hozzá éjnek idején, látító és magyar állam ellenes beszédben válaszolt. Meltán merül fel minden emberben az a kérdés, hogy hát a nép is ennyire benne van már az „alkotmányos küzdelmekben”?

Hát bizony mi erre „nem”-mel válaszolunk. Az egészet magát intelligens embernek tartó uri ember okoskodta ki. A bírógugyanisesküvelkész bizonyítani, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívását és tárgyait Russu János községi jegyző mondta tollba, a bíró csak aláírta.

Nem akarjuk a jegyző ur áldásdus működését bírálat tárgyává tenni, csak azt ajánljuk a vármegye dolgait intéző körök figyelmébe, hogy örök halárra köteleznének minden józari érzelmű polgárt, hogy ha ezt az amugy is kiérdemesült — mellékesen mondva csak nem régen is 200 frt rendbírságra méltatott — jegyzőt 25 évi hivataloskodása után nyugdíjba helyeznék.

Viczinális kurán.

— Aradi történet. —

Valahányszor kora reggel kivetődöm a mi kies városligetünkbe s el-elnézem a madárdalot, arnyas fák alatt kaczagó asszonytársaságot, csendes melancholia száll meg s a szánalom egy nemével gondolok azokra a férjekre, a kiknek a feleségük kurára szokott járni. Azok az aradi városligetben sétáló korán kelő asszonyok, össze-

csak a tollam — (pardon! — ironja. — Szerk.) végére téved. Azt azonban még is kénytelen vagyok konstatálni, hogy az új naiva (a neve igazán nem jut eszembe, pedig még önök sem ismerik) hatalmasan bevált. — A Lemondásban lépett fel és nem kell lemondania a publikum szeretetéről. (Ezt a viczozet Tompától hallottam, őt szidják érte.)

Külömben pedig, — mint az már Váradon rég óta divatban van, — a színészek megérkezve, elkezdtek az elntazást.

A primadonna például mindjárt első bemutatása után elment vendégszerepelni Kassára.

Ellenségei azt állítják ugyan, hogy nincs is Kassán szinársulat, én azonban biztos forrásból mondhatom, hogy egy szinjátékot játszani ment oda. Még azt is elárulhatom, hogy a szinderab, a mely tragédiának volt benyújtva az akadémiához, a bírálók véleménye szerint csak középfa — vigjáték.

A bonvivant meg pláne Fiuméba utazott. Minek? Sokan azt suttogják, hogy „Cherchez la femme!” mások meg, különösen az irodabéliek azt állítják, hogy az ott levő olasz szinársulat tanulmányozására ment oda — (Kitelik tőle!) én, a ki jó barátságban vagyok vele, úgy vagyok értesülve, hogy elment megtekinteni — c s ö n d e s é a t e n g e r ?

dugták a fejüket valami kávétracscon s kifundáltak a viczinális kurát, a mely reggeli sétából és ásványviz, vagy kecsketej ivásból áll.

A mi a kúra gyógyhatását illeti, teljesen egyenértékű azokkal a nagy garral hirdetett gyógyszerek hatásával, a melyek tüdővész, hátgerinc sorvadás, migraine és kronikus asztma, vagy éppen gyomorhurut ellen egyenlő sikerrel alkalmazhatók.

A viczinális kúra tehát minden baj ellen, de főleg és első sorban a megszokott házirend felforgatására és a férjek bosszantására van kitalálva. Ez felőle a mi véleményünk.

Más azonban az asszonyoké. Valamelyik reggel meginterwiewoltam egy ásványvizcsarnokbeli kecsketejivó aradi asszonykát, a ki egész bizalmasan bevallotta, hogy ő a viczinális kurát egyenesen a férje ellen használja. Nincs egyéb baja annál, hogy fürdőre és hat heti szalmaözevésre vágyik. A férje, a kinek ő már második felesége, az első felesége révén tett szert annyi praxisra, hogy nem tudja megállapítani a diagnózist arról a rendelvénnyről, a melyet ő nagysága diktál a házi orvosnak s egyszerűen nem hiszi el, hogy a felesége — szenved. Vannak még olyan józan férjek, a kik csak akkor hajlandók az asszony gubaszkodását észrevenni, cselzésait elérteni és pénztárcájukat megnyitni, vagy egy váltót leszámolni, ha csakugyan beteg az asszony.

A meginterwiewolt asszonyka csak úgy dunszad az élettől s olyan férjjel van megverve, a ki mindig unatkozik, valahányszor idült asztmájáról és fürdőről beszél neki a felesége. De hát nem azért van asszonyi furfang a világon, hogy egy férjet be ne lehessen ugratni.

Az ugratásra legalkalmasabb a viczinális kúra. Az asszony reggel 4 órakor nagy zajjal ébred, félórát öltözködik s akkor megindul a városliget felé. A férj, a kit a készülődés felriadt reggeli álmából, nem tud elaludni. Dühös s felteszi önmaga előtt a kérdést:

— Meddig fogy ez így tartani?

Nincs, a ki a kérdésre megfelelően, mert az asszony a városligetben issza a — kecsketejet, a melyet a kúra összes vendégeinek két riskatehén szokott kétszer naponta szolgáltatni.

Hét óra felé érkezik haza az asszony. Panaszkodik, hogy megöli a por, melyet beteg tüdeje a kecsketej-ivás dacára sem tud elviselni. Kín nézni, hogy milyen ideges és mennyire szenved. Minden héten elcsap két szakácsnőt, három szolgát és négy szobaleányt s azoknak a szolgálati bizonyítványát a férjével iratja meg, mert árt neki az iróasztalnál való görnyedés. Csupa szeszély. Napjában hatszor megy sétálni, gyakran meg bezárkózik s még a férjének sincs otthon.

De most jön a bomba. Egy szép májusi reggelen valami kamaszszal jön haza a városligetből s meghívja reggelire. Később csaknem egész nap udvaroltat vele magának. A férj unja

Hunyady Jóska az meg éppen megszire utazott. Felült a szerelem szekere és meg sem állott, — csak a házasság kitötőjében.

Persze volt neki esze, nem indult ilyen nagy utra egyedül, hanem magával vitte utitársnak a szöske Körösi Juczit.

A verebek azt csiripelik, hogy a jó Basa mindenütt utánnuk kullogott és csak éppen a réviparton kellett megállania. A révész azt mondta, hogy ennyien ebben a kis ladikban veszedelem nélkül át nem juthatnak. Visszavért hát, jobban mondva, elment a saját külön utitársáért, de mire ezzel megérkezett volna a révig, nem volt révész sehol. — Wekerle és a főrendiház a megmondhatója, hová lett. Most ott várakozik a parton a polgári házasságra, pardon — a révészre.

Egyébiránt pedig jól vagyunk egymással, publikum és szintarsulat megelégedve. — Hogy aztán Satory és kassza, hogyan vannak, azt kérdezzék meg önköndő az önköndő elkenyezetett direktoruktól, a ki, ugy látszik, annyira megszerette az aradi — virstilit, és annyira jól áll ideát a szénája, hogy nem tartja szükségesnek ide fáradni.

a lábatlankodó kamasz üres fecsegését, szeretné kidobni, de olyan jó izlésű ember, hogy nem teszi. E helyett egy alkalmas pillanatban odaszól az asszonyoknak?

— Nem ráznád le a nyakamról ezt a ficzkót?

— Nem s megválogatott kitételeket kérek az imádóim számára.

— S miért nem, ha szabad tudnom.

— Azért, mert mióta beteg vagyok, elhanyagolsz. Igen! Uram, én unatkozom!

Nagy baj az kérem mikor egy szép asszony unatkozik s mentül szebb az asszony, antul nagyobb a baj. Tudja ezt a világ legtöbb szép asszonyának a férje.

Mikor már a bajig eljutott az asszony, rendben van a fürdőzés és a szalmaözevesség, csak elő kel terjeszteni. A propositio készen is van már.

— Látod, én nem veszem rossz néven, hogy elhanyagolsz. Még csak nem is csodálkozom rajta. Belátom, ideges, kiállhatatlan vagyok. Az imádóim is mind megszöknek, csak ez a jófiu (czélzás a ficzkóra) állja ki a szeszélyeimet. De nem tehetek róla. Láthatod, hogy ez abnormalis állapot a melynek a betegségem az oka. Érzem, hogy naponta emészt s ma-holnap elpusztulok, pedig még élhetnék, szeretnék élni.

— Menj fürdőre hát. Melyiket ajánlja az orvos?

— Tátrafüredet, de én Gleichenbergbe szeretnék menni, hogy gyakrabban látogathass meg.

— Hiszen Tátrafüred közelebb van hozzánk.

— De azt hiszem Gleichenberggel jobba vasuti összeköttetés.

— Jól van tehát, menj Gleichenbergbe, hanem ott ne udvaroltass magadnak semmiféle tacsakóval sem. Igéred!

— Persze, hogy igérem. Hiszen, ha akarnám sem tehetném, ott csupa tudóvész vendégek vannak s nincs unalmasabb egy tudóvész imádónál.

A készülődés napjai a legelviselhetetlenebbek a férjre. Minden ruhaderéknál félórát harci zaj a szabónóval, másik félórát panasz a férjnél, olykor könnyekkel fűszerezve. Végre be van csomagolva minden.

A perronon elcsattan a hitvesi búcsú csók. A prűszkölve meginduló vonat ablakából libeg egy bataszt zsebkendő s a madár kirepül a — kalitkából.

Igy beszélte nekem a viczinális kúra hatását a kecsketej-ivó asszonyka, a kit meginterwiewoltam alig egy hét előtt s tegnap mikor ismét kora reggel barangoltam a városligeti ásványvizcsarnok környékén, karoncipett egy notórius agglégény ismerősöm, a ki reggelente budai keeserű vizet iszik a ligetben, — és fülembé sugta tanács alakjában a viczinális kurára járó asszonyok legfrissebb pletykáját, modván:

— Kedves fiatal ember, ha véletlenül meg talál nőülni, ne tőrje, hogy a felesége ide járjon kecsketejet inni, mert lássa a kis B-né tegnap utazott el Gleichenbergbe azzal a kamaszszal, a ki vele együtt itta reggelente — a kecsketejet.

CSITT.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 13. —

Eső. — Hűsültyedés. — Zivatarok.

HIREK.

Május 13. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Pünkösöd vasárnap. — Protestáns naptár: Pünkösöd vasárnap. — Izraelita naptár: 8. Em. 3. P. — Görög-keleti naptár (május 1.): Jere. — A nap kél 4 óra 14 perczkor, nyugszik 7 óra 7 perczkor.

Május 14. Hétfő. Róm. kath. naptár: Pünkösöd hétfő. — Protestáns naptár: Pünkösöd hétfő. — Görög-keleti naptár (május 2.): N. Atanáz. — A nap kél 4 óra 13 perczkor, nyugszik 7 óra 8 perczkor.

Május 15. Kedd. Róm. kath. naptár: Izidor. — Protestáns naptár: Izidor. — Görög-keleti naptár (május 3.): Maura. — A nap kél 4 óra 12 perczkor, nyugszik 7 óra 10 perczkor.

Szabadságharcsi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— A hivatalos lapból. A király Alsó-Hahót községnek az ott folyó évi márczius hó 10-én dühöngött tüzvész által károsult lakosok segítségére százhusz forintot adományozott.

— Lapunk legközelebbi száma a pünkösdi ünnepek miatt folyó hó 16-án szerdán reggel fog megjelenni.

— Ünnepi számunk. Az „Aradi Közlöny” ma megjelent ünnepi száma 20 oldalra terjed s a rendes szövegen kívül egy ivre terjedő irodalmi mellékletet tartalmaz. — Irodalmi mellékletünk tartalma a következő: Erdőszélen: (költmény) írta Pékry Károly; Lied Russe: francziából fordította Ursics Darinka; Muzsám: (költmény) írta Tompa Kálmán; Csillagos lármás éj volt... írta Kosztka Mihály; A borozó (költmény) Lessing után fordította Mérő Károly; Kossuth és kora: írta Laukó Albert; Faluvégén: (költmény) írta Sedleci Mihály; Aszobaur: írta Főriss Pista és Amorosmentinédal az ezredik év körül: írta Szondy Béla.

— Piros pünkösöd. A sátoros ünnepek legaranyosabbja virradt fel reánk: piros pünkösöd napja. A városi élet egyhangúsága talán észre sem veszi, s jelentőségét nem is méltányolja a mai napnak, legfellebb a templomok telnek meg jobban az ájtatos hívőkkel és a diszesen öltözött uri hölgyekkel. Kis városkákban, falukban lehet igazán megtudni, hogy ma van pünkösöd napja. Nincs egyetlen egy ház vagy utozakerítés, amely gazdagon ne volna díszítve virágokkal, de különösen az ép most nyiló bodzafagyalyal. Nagyok és kicsinyek öröme nem ismer határt. Mindenfelől hallatszik a csapongó jó kedv, a játszi vidámság hangja s a kora reggeli órákban nagyon sok szép lány ablaka alatt zendül meg a pünkösdi nóta:

Nem anyától lettél,
Rosszán termettél,
Piros pünkösöd napján
Hajnaltal születél.

— Vass Géza, lapunk felelős szerkesztője 28 napi tartalékos tisztii szolgálattételről Szegedről hazaérkezvén, az „Aradi Közlöny” felelős szerkesztését kedden átveszi.

— A Maros szabályozása. Az aradi folyam-mérnöki hivatal Sántay Lajos főmérnök vezetése alatt serényen dolgozik a Marosszabályozás munkálatain. A paulisi Marosszakaszon kiépített és megerősített sarkantyú felülvizsgálatát Műnsberger kerületi felügyelő és Sántay főmérnök tegnap ejtették meg. Ugyancsak tegnap érkeztek le a kereselmi minisztertől az aradi Marosszakasz partmunkálatainak kiviteli tervei s azokkal együtt a partmunkálatok foganatosításának engedélyezése is. A miniszteri intézvényben megadott engedélyt hamar veszi használatba a folyam-mérnökség, mert — mint értesülünk — a partmunkálatokat az élővizcsatorna melletti vonalszakaszon már kedden megkezdik.

— Uj adótiszt. A Rózsa Endre helyébe Aradra Temesvárról áthelyezett adótiszt tegnap foglalta el hivatalát. Az új adótiszt a bélyeg, váltó és az összes értékek kezeléséhez van beosztva.

— Pünkösöd a templomokban. A keresztényvilág ma és holnap ünnepli a pünkösdi ünnepeket. Ma pünkösöd első napján a minorták aradi templomában reggel 8 órakor Kiss Gyula áldozár, délelőtt 10 órakor pedig Csák Csirjék hitszónok tart magyar szentbeszédet. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes zenés nagymise lesz, a melyet Jánosy Dömjén dr. minorita rendfőnök czelebrál fényes papi segédlettel. Déli fél 12 órakor csendes misét mondanak. Délután fél 3 órakor vecsernye, utána szentségkítétel lesz. — Holnap, pünkösöd hétfőn reggel 8 órakor Zárkövy Bonifác áldozár tart magyar szentbeszédet, délelőtt 10 órakor Faix Benedek hitszónok mond német predikációt. Délelőtt 10 órakor nagymise déli fél 12 órakor mise, délután 3 órakor vecsernye és szentségkítétel lesz. — Az aradi

ev. ref. és ág. ev. templomokban mindkét ünnepezen délelőtt 10 órakor lesz ünnepi istentisztelet.

— A májusi ájtatosságokon a jövő héten énekelni fognak: Lux Ubaldné, Tipula Jánosné, Kosztolányi Imréné, Neidenbach Cecília, Hanacsék Luiza, Tones Aranka, Kövér Mártha, Arany Sarolta és Edelmüller Mariska.

— Szociálista mozgolódások Aradmegyében. A fővárosi lapok révén valóságos rémhírek kísértettek a helyi sajtóban a vadászati és simonyifalvi szociálista zendülések felől. A milyen rémesek voltak ezek a hírek, épen oly alaptalanok is egyben. Vadászon ugyanis, — mint illetékes helyről értesülünk — hirehamvát sem hallották a vadászatiaknak vindikált szociálista üzemek és mozgolódásoknak. Simonyifalván akartak ugyan szociálista gyűlést tartani a felbujtogatott munkások, de három csendőr láttára szétszöttek minden zaj nélkül. Örömmel konstatáljuk a kolportált rémhírekkel szemben ezt a valódi tényállást, mely hatóságaink éber előrelátását s munkásaink nagy részének józanságát és jóra valóságát igazolja.

— Üres hivatal. Az aradi kataszteri mérnökség irodahelyiségei üresek. Kivonult belőlük az egész hivatali személyzet Buttyinba, melynek környékén kataszteri felméréseket fogantatosítanak. A kataszteri felmérések másfél hónapig tartanak.

— Érettségi vizsgálatok a liceumban. Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola VIII osztálybeli tanulói tegnap s illetve tegnapelőtt fejezték be a tanévzáró osztályvizsgákat s most az érettségi előtt állanak. Az érettségi vizsgák a főgymnasiumban írásbeliek június 15-től 19-ig, szóbeliek június 12 és 13-án, a reáliskolában pedig az írásbeliek június 16-tól 19-ig, a szóbeliek június 14 és 15-én tartatnak meg. Az érettségi vizsgákra a főgymnasiumban 18, a főreáliskolában 9 növendék jelentkezett.

— Hazafias németek. Perjámos község német ajsu lakosaitól valóban sokan tanulhatnának széles e hazában magyar hazafiságot. A derék németek sokat áldoznak a magyar nyelv terjesztésére, így Szegeden konviktust tartanak fenn hatvan tanuló részére. Legújabbban elhatározták, hogy a város fő-utczáját Kossuth-Lajos utcának nevezik el.

— Érettségi vizsgák az akadémiában. Az aradvárosi kereskedelmi akadémia érettségire készülő harmadik osztályában a tanévzáró osztályvizsgák sorrendje a következő: e hó 17-én délelőtt nemzetgazdaság és pénzügytan, délután kereskedelmi számtan; 18-án délelőtt francia nyelv, délután kereskedelmi isme és levelezés; 19-én délelőtt német nyelv, 21-én délelőtt kereskedelmi jog, délután magyar nyelv és irodalom; 22-én délelőtt könyvitel, délután áruisme és 23-án délelőtt történelem. Az érettségi vizsgák írásbeli része május 28-án kezdődőleg június 2-ig tart; míg a szóbeli vizsgák 12-től 15-ig tartanak. Az érettségi vizsgálatokon biztosokul Varsassy Árpád kir. tanfelügyelő, Szotágh Gyula és Bing Ede lesznek jelen. A levizsgázandó tanulók az iskolapor lerázásának öröme június 16-án este bankettet rendeznek a városligeti vigadóban.

— A gyermekmenházak vezetői részére a gájkülvárosi ovodában létesítendő tanfolyamra eddig hat jelentkező pályázott Aradváros községi iskolaszékéhez. A pályázat e hó 15-én jár le s még négy állami segélylyel egybekötött hely van üresedésben. A tanfolyamot Hanacsék Luiza óvónő június hó 1-én fogja megnyitni.

— Aradi dalárok Fiumében. A magyar kikötő városban tegnap este fogadta Fiume polgármestere az oda sereglő magyar dalárokat, akik a pünkösdi két napján megtartandó országos dalárkongresszuson és dalárversenyen vesznek részt. Megérkezés után este is-

merkedési estély volt, amelyen az aradi dalárszövetség részéről Zemplényi Sándor elnök, Remetei F. Károly dr., Molnár Lajos, Tóth József és Hamodli Ferencz voltak jelen. Az aradiak csütörtökön érkeznek haza Fiuméből.

— Kellemes meglepetésben részesítik az aradvárosi kereskedelmi akadémia harmadéves növendékei Kabdebó Lajos akadémiai tanárt, a ki három éven át volt osztályfőnökük. A 43 diák lefotografáltatta magát s a felvételekből összeállítandó csoportképet ünnepélyen készült Kabdebó Lajosnak átnyújtani. A kép legközelebb Reinhardt Fülöp kirakatában lesz látható.

— A nagy alföldi műt. Lukács Béla kereskedelmi miniszternél Aradmegyéből 25 tagu küldöttség jelent meg Boros Beni országgyűlési képviselő vezetése alatt. A küldöttség Aradmegye összes járásainak, községeinek és nagy birtokosságának ama kérelmét terjesztette a miniszter elé, hogy az alföldi nagy műtnek Aradmegye területén átvonuló iránya Gyulavarsándról, Nagypál, Székudvar, Erdőhegy, Kisjenő felé vezessék és ez utóbbi városnál ágazzék be a debreczeni-fehértemplomi állami utba. Habár az utirányt Aradmegye törvényhatósága kívánta, a kormány is ebben az értelemben határozott és a múlt hónap 17-én megtartott közigazgatási bejárás is ebben az irányban történt, mindazonáltal az aradmegyei érdekeltség szükségesnek látta ez irány megtartására a minisztert újabb küldöttségileg felkérni azért, mert a közigazgatási bejárás alkalmával a kisjenői uradalom részéről a jelzett utiránytól eltérőleg a gyulavarsándzeréndi utirány kiépítését kérték. A miniszter a küldöttségnek adott válaszában kiemelte, hogy szívesen látja az érdeklődés nagyobb mérvű nyilvánulását és a kérelem méltányos elintézését a legközelebbi időre kilátásba helyezte.

— A békési ág. htv. ev. espresség május 15-én d. e. 8 órakor az aradi ág. ev. templomban esperességi gyűlést tart Zsilinszki Mihály egyházmegyei felügyelő és Achim Adám főesperes iker-elnöke alatt. E gyűlést megelőzőleg május 14-én esti 8 órakor előértekezlet lesz a „Nádor“-hoz címzett fogadóban.

— Italmérők figyelmébe. Az aradi adóhivatal figyelmezteti az italmérési illetékekkel hátralékos italmérőket, hogy a folyó év első felére hátralékban maradt illetéket, mely amugy is előleges félévi részletekben lett volna fizetendő, most már annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben a hátralékok az intés mellőzésével végrehajtás útján fognak beszédetni.

— Kejvontat Menyházára. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága pünkösdi hétfőjén külön kejvontatot indít a kies Menyháza fürdőre. A kejvontat menettervére nézve a következő fészletes értesítést vettük és közöljük. Május hó 14-én, azaz pünkösdi másodnapján Aradról Menyházafürdőbe kejvontat fog közlekedni, az arad-csanádi vasutak vonalán. Menet: Indul Aradról reggel 4 óra 10 pkor, Uj-Szt.-Annáról reggel 5 óra 20 pkor, Pankotáról reggel 5 óra 58 pkor, Borosjenőből reggel 6 óra 40 pkor, Borossebesből reggel 7 óra 40 pkor. Erkezik Menyházára d. e. 9 órakor. Jövet: Indul Menyházáról d. u. 5 óra 10 pkor, érkezik Borossebesbe d. u. 6 óra 29 pkor, Borosjenőbe este 7 óra 25 pkor, Pankotára este 8 óra 06 pkor, Uj-Szt.-Annára este 8 óra 44 pkor, Aradra este 9 óra 25 perczkor. A kejvontatra váltott menettérti jegyek visszautazás céljából még május hó 15-iki rendes személyvonatokhoz is érvénynyel bírnak. Visszautazáskor a menetjegyek Menyházán a pénztárnál lebélyegeztetendők; ennek elmulasztása esetén a menetjegy érvényét veszti. I. osztályu utasok számára kényelmes termes kocsik fognak a menyházai vonalrészén rendelkezésre állani. Menettérti jegyek ára: Arad-

ról, Zimándról vagy Uj-Szent.-Annáról I. osztály 3 frt, II. osztály 2 frt, III. osztály 1 frt 50 kr. Világosról, Muszkáról vagy Pankotáról I. osztály 2 frt 40 kr, II. osztály 1 frt 60 kr, Ternováról, Apatelekről, Borosjenőből, Bokszege vagy Repszegről I. osztály 2 frt, II. osztály 1 frt 40 kr. Miután a borossebes-menyházi vonalon csak bizonyos számú utas szállítható, a menetjegyek már előre, és pedig május hó 13-án, azaz pünkösdi első napján déli 12 óráig az állomásfőnökségeknél (Aradon az állomási képviselőségénél a pályaudvaron) megváltandók, miután később a jelentkezőknek jegy csak akkor fog kiszolgáltatni, ha hely még áll rendelkezésre.

— Sétahangverseny a városligetben. Ma, vasárnap délután 4 órától este 7 óráig a városligetben kedvező idő esetén a os. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara sétahangversenyt rendez.

— Munkássegyletek összeírása. Említést tettünk már arról, hogy a kereskedelmi miniszter elrendelte az Aradon levő összes munkássegyletek összeírását azok tagjaival együtt. A kapitányi hivatal most foglalkozik a nem kevés számú különböző egyletek összeírásával, hogy azokat alapszabályaikkal s a reájuk vonatkozó adatokkal felterjessze. A kapitányi hivatal eddigelé is vezetett ezen egyesületekről kimutatást, de azok pótlására szorultak s most föl hívja a különböző egyesületek vezetőit, hogy terjesszék be hozzá az egyesületek alapszabályainak egy példányát, valamint az egyesületekről szóló adatokat is.

— Az öreg Benjámín. Nem Franklin Benjámínról van szó, hanem csak Gálffy Benjámín szegény napszámosról, kinek majd rosszul ütöttek ki a pünkösdi ünnepek. Történt pedig az eset a következőképen: Gálffy Benjámín az élőviz csatornánál dolgozott és munka közben jól eltért az árok partján lerakott gunyájától. Hanem hát pipás ember lévén Gálffy Benjámín, rá szeretett volna máf gyújtani is és ezért visszament, hogy ruhájából előszedje a tüzszerzámot meg a pipát, hanem nagy volt ijedelmé, mikor se ruha, se semmi nem volt a parton. El is panaszkolt keservesen a 70 éves öreg a kapitánynak, hogy mit fog ő most csinálni, hiszen 7 frtját is elvitték a gunyájával és ő két gyerekre gyanakodik, kiket ott áldogálni látott. De az öreg gyanuja nem volt helyes, mivel egész motyóját pénzzel együtt megtalálták egy zsákba dugva a városliget egy bokra alá rejtve. Így hát nincs elrontva szegény öreg pünkösdje.

— Aradi iparosok keleten. Sok nézője akadt Pénteken délután azon óriási kazánnak, melyet a Kossuth és Batthyány utcákon keresztül 16 ókor vonatott a vasut felé, hogy utnak indittassék keletre Romániának Braila városába. A nagy monstrum Hendl Odön géplakatos vas-és rézöntös Rudkowszky Ferencz rézműves műhelyéből került ki. E két derék iparosunknak ez már nem első szállítása keletre. Bukarest, Ruscsuk, Turn-Szeverin, Konstantinápoly, sőt Alexandria is ösmeri már nevüket, mert saját találmányu szeszgyári berendezéseikkel, kazánaikkal, viztartányaikkal évek óta látják már el kelet szeszgyarait. Hendl Odön 16—18 waggon hazai nyers vasból kidolgozott részeket, míg Rudkowszky 8—10 waggon rézneműt szállít évente. Az utóbb szállított kazán 120 mmázsa súlyyal bírt, s így feladása vasuti állomásunkon nagy bajjal járt, — miután hiányzik az ilyen mű tárgyak kezeléséhez szükséges nagy emelő daru, reméljük azonban, hogy a kereskedelmi és iparkamara, mely az ügyet már kezébe vette, gondoskodni fog az ily akadályok elhárításáról. Mi csak örvendezve konstatáljuk a hazai, különösen aradi iparos polgártársaink sikerét, s kívánjuk hogy példájuk követésre találjon.

— Előléptetések. Az igazságügyminiszter Rózsay József és Pálffy Lajos aradi

törvényszéki irnokokat a magasabb fizetési fokozatba léptette elő.

— A muzeum zárva. Ma egész nap zárva van a szabadságharczi ereklyék országos aradi muzeuma. Hétfőn délelőtt már látogatható a muzeum.

— Athelyezés. Novák Ferencz segédmérnököt az aradi folyammérnöki hivatalból a gyulai államépítészeti hivatalhoz helyezték át.

— Gyilkos fatolvajok. Temes megyében az ujfalusi erdőben Bermann József, Hoffmann Jakab, Milesz György, és Bellingér Mátyás táloltak. Miks Antal erdővéd éppen akkor lepte meg őket, mikor a kocsi rakott hasábfával már utnak indultak. A fatolvajok rárohantak s késeikkel és vasvillával halálra szurkálták a kötelességét teljesítő erdővédet. A csendőrségnek még másnap sikerült elfogni a gyilkosokat, kik töredelmesen bevallották tettüket, mikor a halálosan megsebesült erdővéddel szembesítették őket. A szerencsétlen Miks három gyermek atyja. Felépüléséhez nincs remény.

— Halál a szerető karjai között. Kis-Zombor torontálmegyei községben hajmeresztő gyilkosság történt a napokban. Kovács József lopás miatt el volt zárva a nagyikindai törvényszéknél. A napokban szabadult ki s egyenesen haza tartott, rég nem látott feleségéhez. Az asszony azonban, míg férje raboskodott, hűtlen lett hozzá, érzelmeit megosztván a falu egyik délczeg legényével, Simon Józseffel. A férj csakhamar értesült az asszonyi hűtlenségről s felesége szeretőjének három haragosával összebeszél, egy éjszaka rájuk lestek az utcán. Az asszony épp szeretőjével tartott hazafelé, midőn dorongokkal megtámadták s levették a földön, egy nagy konyhakéssel a fejét elvagták a nyakatól. A tetteseket rögtön elfogták s átadták őket a nagyikindai törvényszéknek.

— Oláh mozgolódás a havasok között. Gyula mezővárosába tegnap száznolozvan oláh érkezett a havasokról. Kolozsvárra akarnak menni. A fősolgabíró katonaságot kért Gyulába, mert a havasok közül fegyveres oláhok is készülődnek.

— Az első Kossuth-emlék. Még nem mult el a második hónap, hogy a legnagyobb magyart eltemettük és néhány nap múlva már az első emléket állítják fel a vidéken. Semmi sem jellemzi jobban a vidéknek valósággal szenvedélyes szeretét, mint az a lázas tevékenység, a melylyel mindenütt adózni iparkodnak Kossuth emlékének. Az elsőség pálmáját Sió-Máros Veszprémmegye községe viszi el, a hol már a napokban emlékoszlop fogja hirdetni Kossuth nagyságát. A községi derék ref. lelkész ugyanis oly tekintélyes összeget gyűjtött össze, hogy az emléket megrendelheték. Az emlékoszlop Gerenday A. és fia akadémiai szobrászok műtermében készült. Az emlék igen szép és valóban művészi kivitelű. — Egy jóniai köoszlop tetején áll Kossuth kitünően eltalált, bronzba öntött mellszobra, melyet Gerenday mintázott. Ez az első Kossuth-emlék Magyarországon. — Leleplezése pár hét múlva lesz s az ünnepélyre nagy előkészületeket tesznek.

— Az a hegyes nyelv. Fura egy jószág az a nyelv. Némelyik embernél olyan csendesen meghuzza magát szájuvégében, másiknál meg csak úgy mozog mint a csik. Aztán különféle nyelvek vannak: így mindjárt hegyes nyelvek, rossz nyelvek, a marha nyelvet nem is akarván említeni. Az alábbi eset czíműl azért választottam a hegyes nyelvet, mivel az egész esemény motívuma a hegyes nyelv, mely egy asszonyság szájában huzza, az az ahogy huzza meg magát. Őzvegy Radocsányi Mártonné, azon a tájon hol lakik egyéb jó tulajdonságai mellett nyelvének tulajdonságáról ismeretes. Jött pedig a napokban hozzá egy közrendő és valami egészségügyi kihágás miatt idézvényt adott át neki. No iszen egyéb se kellett Őzvegy Radocsányi Mártonné asszonyságnak. Először is állásba helyezte magát (értve az állás alatt csipőre tett kezeket) is borsasztó óratót csörgetett le hatalmas gégéjén, mely beszéd odalyukadt ki: hogyha száz végzést

hoznak is neki, ő akkor sem megy fel, mert ezek a tárgyalások huncutságok, az idézvények reszszak és még valami mást is mondott. Ezért a kis filippikéért, melylyel a rendőrségi közeg ellen vétett, 20 forintot fog Őzvegy Radocsányi Mártonné fizetni. Talán használni fog.

— Egy örült rémtette. Hódmezővásárhelyről írják: Fári János jómódú gazdálkodó az éjjel tanyáján, valószínűleg elmezavarában fölugrott ágyából s revolverrel feleségére lőtt, a kivel jó viszonyban élt. Az asszony, sebesülése és áldott állapota daczára férjéhez ugrott, hogy a revolvert kirántsa kezéből, mielőtt azonban odaért volna, Fari agyonlőtte magát. A boldogtalannak négy gyermeke maradt. Felesége állapota veszélyes.

— Elfogott pénzhamisító banda. Bakóvárról írják, hogy a nagy-kövesi csendőrség egy pénzhamisító bandát elfogott. A banda tagjai: Argyelan Josinu, Argyelan György, Argyelan Nikolae és Szvetjeszku Simon. Ezek már régibb idők óta pénzgyártással foglalkoznak s a legfurfangosabb módon hozzák forgalomba a hamis pénzeket. Argyelan Josinu, György és Nikolae koronákat és 20 filléresket gyártottak, Szvetjeszku Simon pedig terjesztette s forgalomba hozta azokat. A csendőrség négy nap óta kutat a hamisítók után s különösen Hirtova község és környékére irányult a gyanuja. A falu gyanus lakosainak házáat sorra felkutaták, s végre Argyelan Josinu lakásán egy pinczébe volt elrejtve a hamisító készülék, a hol egy prést, hamis koronásokat, harang érczeteket, önt és érmekeket találtak. Mikor a csendőrség elfogta Argyelan Josinut, az aztán sorra magyarázta a pénzgyártói titkot. Az érczeteket egy agyag téglában oldották fel. A hamisítványok a osalódásig sikerültek, daczára, hogy a prés a legsilányabb készülék. Mindannyian beismerésben vannak. A csendőrség a hamisítókát a buziási kir. járásbíró-ságra kísérte.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Jant Bálint szolgálatételre alkalmatlannak talált egy éves önkéntest az aradi IV-ik felmérési felügyelőséghez felmérési növendékké nevezte ki.

— Katholikus nagygyűlés. Pozsonyban a katolikus autonómia több tagja azon buzgódik, hogy május 14-én Zsolná n tartandó katolikus nagygyűlésre minél számosságban elránduljanak. Ez a gyűlés tiltakozni akar a polgári házasság ellen s a szónokok egyike Zichy Nándor gr. lesz. A mozgalom élén Zmeskál Zoltán, Molnár János apátplébános, Schvertner Gyula ügyvéd, — Sztranyavszky dr. és Teszelszky János dr. plébános állnak. Ott lesz Bende Imre püspök is.

— A Kölcsey-dalkör estélye. Az aradi Kölcsey-dalkör tegnap este tartott énekórja után barátságos összejövetelt rendezett Nagy Lajos vendéglőjének külön helyiségében. A kedélyes estélyen késő óráig maradt együtt a társaság.

— Koszoru megváltás. A megbold. Berger Vilmos ur ravatalára szánt koszoru megváltása fejében Berger Jakab és családja 5 frtot sziveskedett az „Első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület” alapja javára adományozni, mely nagylelkű ajándékért az egyesület nevében ezután is hálás köszönetét fejezi Köhny S. N. elnök.

— Elvesztett és megtalált ezreszek. Ritkán esik meg, hogy utczán elvesztett ezres bankók ismét visszakerülnek a jogos tulajdonosok birtokába. Az a ritka szerencse érte Stern Simon bécsi könyvvezetőt, a ki még mult hó 28-án három darab ezrest veszített el, a melyet főnöke bizott rá. A könyvvezető már elvesztettnek hitte a pénzt, a mikor két bronzmunkás jelentkezett nála, a kik előadták, hogy a mondott napon egy Skala nevű társukkal arra mentek, a hol Stern a pénzt elvesztette volt. Skala hirtelen lehajolt és valamit fel vett a földről, de hirtelen zsebre tette. Gyanujok volt, hogy ő találta meg a pénzt. Stern azonnal fölkereste Skalát a lakásán, aki eleinte tagadott mindent, csak akkor vallotta meg, a mikor Stern ötszáz forintot ígért neki. De Skala ezt a jutalmat sem kapta meg, mert a rendőrség megtudta a dolgot és Skalát tartóztatta.

— Pongrácz Lajos kolozsvári nemzeti zenekara május 19-én s a következő napokon a „Fehér Kereszt” szálloda kerthelyiségében

zene-előadást fog tartani. A jó zenét kedvelő közönség figyelmét erre jó előre is felhívjuk.

— Nyilvános köszönet. Bauer Gyula ur az általa gyűjtött 1 és 1/2 kilgr. saivar véget a városi szegényházaiban elhelyezett egyéneknek osztotta ki. Fogadja adományáért e helyen is a szegények hálás köszönetét.

Nagyváradai levél.

— Az „Aradi Közlöny” titkos levelezőjétől. —
Nagyvárad, május 12.

Leszkay András aradi szintársulata egy hete már, hogy Nagy-Váradon aratja babérjait. Sugár Aranka egycsapásra meghodította a nagyváradiakat a Troubadour-ban. Egy hét előtt még aggódva kérdezte a közönség ki tölti be a primadonna állást, ma már örömmel és meglepődéssel konstatálják, hogy Leszkay soha sem tehetett volna jobbat, minthogy primadonnának Sugárt avangiroztatta, a kinek gyönyörű szép hangja egészen betölti a szinkört és szép megjelenése a színpadon gyönyörködteti a szemeket és a mi a legfőbb, nem naivoskodja el szerepeit.

A kis Novák Irén valóságos cukorbaba, szép és kedves, megnyerő alak, játéka élénk pajzán, előadása értelmes, vérből és husból való. A jó aradiaknak is nagyon fog tetszeni; tudom előre.

Leszkay most minden új darabot megvesz; itt van Klári az új operette. Virágcsata Verő új operettje. Bajazókra nagyban készül a társulat. Zsidónő operát most tanítja Barna. Szóval a munka lázasan folyik, minden egyes tag ambícióval és animóval iparkodik kötelességét teljesíteni. Az előadások kitünők, öszszevágók, a díszletek szépek és megkapók, a festő folyton gyártja még most is Aradon a régi színházban az újabbnál újabb szép díszleteket Leszkay saját felügyelete alatt, ki nem is távozik egész nyáron Aradról, csak néha egykét napra ugrik át Váradra. Tavolléteben Ronaszéki és Balassa vezeték tapintatosan az ügyeket mindenkinek meglepődésére. A hérlét is jól sikerült, nagyobb mint tavaly volt, az előadásokat szépen látogatja a közönség, páholyokat alig lehet kapni, minden előadásra már előtte való nap elkapkodják a páholyokat, majd mindennap elkelne még 20—25 páholy ha volna.

Aradról is sok színész barát ellátogat hozzánk, hogy társulatunk előadásaiban gyönyörködhessek, egész elragadtatással beszélnek az előadásokról, az ansambléről, a szerep kiosztásról stb.

Hunyadi Jóska beváltotta fenyegetését, megnősült, elvette a szép Körösi Juczit. Előtte való este szomorú cigány muzsika szóval vett búcsút a legényélettől, Balassa Jenő és Fenyevesi Emil társaságában a kikkel éveken át együtt lakott, együtt élt, együtt örült, együtt busult. Most Balassa tőri valamin a fejét, de ő még nem fenyeget, nem szól semmit... Fenyevesi csak kaczag, ő nem tőri a fejét sem, míg más nősül, gondolja, addig neki nincs mit sietnie.

Ronaszéki daczára, hogy a művezetésaal úgy el van foglalva, az irodalmat sem hanyagolja el, folyton darabokat ír. Feld Zsigmond a városi arena igazgatója csak az imént fogadott el tőle egy bohózatot a mely a polgári házasság körül forog, a beavatottak és maga Feld is azt mondja, hogy 100-szor fogja adni egymásután a bohózatot, olyan kitünő a darab.

Tompá folyton biciklizik, most Bécsbe készül, hogy egy más gépet vegyen magának, melyen majd Aradra is fog utasni Váradról egyfolytában, de tán nem a bicikli csalogatja kitünő színészünet Bécsbe Budapestet át, hanem valami nemzeti színházi szel.

Szendrei Miska (a cingi) most nagyon boldog, felesége Barcs Aranka egy szép fiúval ajándékozta meg, azért le is mondott a segéd titkárságról s folyton fiát dajkálja, csak azal nincs tisztába, hogy kis fia orra mért nem fit az övére. Majd tán ha felő, vigasztalja magát Miska?

Gál Gyula sem lopja ám a napot, a mi kedvelt jellem színészünk XI-ik Lajos királyban oly energikusan konteplálta a csim szerepet, hogy Novák Irénke szorult állapotában a mikor t. i. veszendőben volt máhájja és 16 frtja mit egy futó csosóra bizott, hogy podgyászt a vasutrol hozza be, a 16 frttal ellilant, Gálra bizta kére kerítését, a mit Gál emberül meg is cselekedett, mert most már az Irénke özvegye a tömlőzsebe elmélkedik Gál Gyula energiáján.

Mindenkit elér a „kismét”, mint a török mondja, Somló né is addig hányit vetitte a színő-

szetet és a publikumot, míg csakugyan elérte a sorsa; egy esztendőre csakugyan kizárták az egyesületből és mint halljuk a miniszter Marosvásárhelyt rögtön beszüntette működését.

A nagyváradi állandó színház felépítése most már bizonyos lesz — talán, úgy halljuk, hogy az aradi derék Kocsis Lajos építész is pályázik rá. A napokban itt járt városunkban, hogy a terveket tanulmányozza.

HYMEN.

Hödl Alajos aradi cs. és kir. tartalékos hadnagy pünkösdi másodnapján tartja eljegyzését Petrisen Reisenberger Miklós tekintélyes kereskedő kedves és bájos leányával, Póli kisasszonnyal.

Kollár Zsigmond a m. kir. államvasutak aradi mozdonyvezetője pünkösdi-hétfőn délután 5 órakor esküszik örök hűséget az aradi ágostai evangélikus egyház imaházában Bogaras István aradi polgár kedves és szép eanyának, Mariska kisasszonnyal.

GYÁSZROVAT.

† Weidenfeld Bernát aradmegyei törvényhatósági bizottsági tag — mint őszinte részvétellel értesülünk — Világosan elhunyt. A gyászestéről a mélyen sujtott család a következő partet adta ki. Özv. Weidenfeld Bernátné szül. Scheer Róza úgy saját, mint a számos rokonság nevében a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szerett drága férj, az imádott, önfeláldozó édes jó apa, illetve após, nagypapa, szerető testvér és rokon Weidenfeld Bernát urnak 1894. évi május hó 11-én délután 11/2 órakor, élete 59-ik és boldog házassága 20-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászosan elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai május hó 13-án d. u. 3 órakor, fognak az aradi izr. sírkertből örök nyugalomra helyeztetni. Aldás és béke hamvaira! Világos, 1894. május hó 12-én Pick Adolfiné szül. Weidenfeld Berta, Weidenfeld Gyula, Weidenfeld Helén, Weidenfeld Margit, Weidenfeld Lajos gyermekei. Steiner Hermanné szül. Weidenfeld testvére. özv. Feldmann Jetti szül. Weidenfeld, Weidenfeld Lajos, Weidenfeld István unokatestvérei. Scheer Sámuel, após. Scheer Sámuelné anyós. Pick Adolf, veje. Scheer Gyula, Scheer Ede, Scheer Lajos, Scheer József, sógorok. Kohn Jakabné szül. Scheer, Blau Dávidné szül. Scheer, Lövinger Albertné szül. Scheer, sógornők. Pick Manó, Pick Anna unokák.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Két munkás közgyűlés. Az aradi általános munkás betegsegélyező egyesület május 27-én délután 3 órakor a városháza tanácstermében rendez évi közgyűlést tart. Ugyancsak május 27-én délelőtt 10 órakor tartja meg rendez évi közgyűlést Zsigmondháza a Petőfi-söröző helyiségében az aradi általános munkás betegsegélyező egyesület ujarad-zsigmondháza elhelye is.

MULATSÁGOK.

Majális láz.

— Szenvedi az aradi kereskedő tanuló ifjuság. —

Hja mindennel úgy vagyunk. Volt idő, mikor a hölgyek egész sportot csináltak abból, hogy közölik kinek legyen magasabb kalapja, mert a divat úgy parancsolta. Jött idő aztán, — ha nem csalódom most éjük — mikor a fejükre jóformán semmit sem tessznek, mert a felesleges divat most meg így parancsolja. Olyan az mint a láz: ragad egy emberről a másikra.

Tudjám kérem most milyen láz uralkodik? Megmondhatom: a majális láz.

A ki csak tudja mozgatni magát, fiatal és öreg, leány, asszony, öreg néni, iskolás gyerek, gymnázista, tettekezési-, mészáros-, tűzoltó-, iparos-stb- egyesület, mind majális rendez.

Szinte bravurral rendezik már a majálisokat, ezért van aztán az, hogy vívmányok lesznek tapasztalhatókká évről-évre: t. i. mindig több és több majálisozó van. Az idén egy egész új individuum jelentkezett a majálisok határidő tábláján.

Furfangos tigris lehetett az, ki kifundálta, hogy nekünk is kellene majális rendezni. Es

meg is fogják cselekedni. Már szétrepültek a meghívók, melyeknek egy példányát ide iktatunk.

Meghívó. Az aradi kereskedő tanuló ifjuság 1894. évi május hó 24-én (Csütörtökön) a csálai nagyerdőben zártkörű majális rendez. Táncrend: Lassu csárdás. Polka francaise. I. Négyes-csárdás. Keringő. Csárdás. Mazurka. II. Négyes-csárdás. Polka francaise. A tánc kezdete délután 4 órakor. A meghívók egyszersmind belépő jegyül is szolgálnak a tánckörbe.

Hogy elegans lesz (épen belenéz egy kollégám a kéziratomba és azt mormogja: ne ánzálgolj!) a mulatság azt onnan lehet sejteni, mert zártkörűnek van tervezve.

Hát isten neki, hiszen elbirt viselni ez a kerek föld már egyiptomi hét csapást is, talán csak nem fog belepustulni, ha a kereskedő tanuló ifjuság meg is tartja ezt a zártkörű majális.

Külömben én mosom a kezeim.

(=) Az akadémisták bálja. Az aradi nyári vigalmaknak kétségtelenül az lesz a teteje, a melyet az aradi kereskedelmi akadémia végzett növendékei június hó 28-án este rendeznek a városligeti vígadó termében. Az előző évekből jó hírnévként örvendő vigalom főrendezőjéül az ifjuság K a b d e b ó Lajos kereskedelmi akadémiai tanárt nyerte meg, a saját kebeléből pedig a következő tagokból álló rendező bizottságot alakította meg: A d e l m a n n András, B r a u n Ferenoz, E l i á s Samu, J a n t s o v i t s Lóránd, P é c s i Zoltán, R ó t h Vilmos, R e g é n y i Kálmán, S i n g e r Lipót, S z a b l o c z k y János, S z e n d r e y Endre, T e n n e r Emil, T i c s é n s z k y Dezső, W e r b o s Arpád és W e i s z Henrik. A rendezőszék már legközelebb összeül, hogy a nyári táncvigalom kitünő sikeréről jó eleve gondoskodják.

(=) A polgáristák majálisa. A kicsinyek májusi vigalmát a nagyoké követi. Az aradvárosi polgári finiskola ifjusága ugyanis folyó hó 19-én, szombaton a csálai nagyerdőben majális rendez. A tanulóereg reggel 7 órakor a polgári iskolából fog csengő-bongó zeneszóval kivonulni a csálába s a délelőtti játékokkal, a délutánt pedig a kisereglő apró kisasszonyok megdancoltatásával tölti. A majálisnak este 8 órakor lesz vége.

(=) Pünkösdi majális. Pünkösdi másodnapján tartja az Aradon létező egyesületek közül majálisát azon egyesület, melynek leghosszabb a czime t. i. az aradi magyar nyelvterjesztő, betegsegélyező és temetkezési egyesület. Hanem az nem fogja a majális kedélyességét fészélyezni, mely, ha szép nap lesz, mindenesetre élénk vigalom mellett fog lefolyni.

(=) Az iparos ifjuság mulatsága. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyesülete a betegsegély alap javára június hó 10-én vasárnap a csálai nagyerdőben majális rendez. A tánc délután 2 órakor kezdődik s két zenekar fog hangulatról gondoskodni. Belépő jegyek ára személyenként 40 kr.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

Liberalis tüntetés a nagyváradi színpadon.

A mi nyaraló színtársulatunkról szól az ének. A színpad bohème népe is tüntetett a főrendház antiliberalis szavazása ellen, nagyon természetesen, hogy csak a legszűkebb familiáris körben. Van ugyanis a színtársulatnak egy tagja, a ki régebben irgalmas pap volt, de megunta a reverendát és beállott kóristának, Klerikális érzelmeit azonban magával hozta a színpadra is, és mikor híre futott, hogy a főrendek leszavazták a polgári házasságot, ujjongni kezdett:

— Gyóztunk! Eljen a főrendház!

A hogy ezt a liberalis kóristák meghallották, nekirontottak a volt tisztelendő urnak és szidni, káromolni kezdték, sőt nagy felháborodásukban le is köpték.

— Pfüj! Szégyeld magad! Buj vissza a reverendába!

Szegény kórista a nem várt tüntetés ellen a művezetőnél keresett védelmet. Futott hozzá és keservesen panaszkodni kezdett:

— Ez már mégis sok kérem, a mit velem tettek. Leabozogoltak, lehurrogtak, leköptek. Majd megverték.

A művezető homloka komor redőbe vonult.

— Micsoda! Ilyet mertek tenni a színészek? Azután miért?

— Mert örültem, hogy a polgári házasság megbukott.

A művezető homloka most már még komolyabb redőbe borul:

— Micsoda! Hát maga azon örülni tudott? Hiszen akkor igazuk volt a színészeknek. Pfüj! Szégyelje magát!

Az elkecseregetett kórista, mint most értesülünk, lekészül lépni a színpadról és csakugyan vissza akar bujni a reverendába,

* Ben-Ali-Bey. Indiai és egyiptomi varázslatokat és csodákat fog szerdán, f. hó 16-án az aradi városi színházban bemutatni a Bécsből legközelebb ide érkező bűvész: Ben-Ali-Bey, kinek jöttét már jeleztük. Ben-Ali-Bey berlini és bécsi lapok egyező tudósításai szerint egyik meglepetésből a másikba eső nézőit a prózai köznapi életből a mesevilág fény és illatgazdag légkörébe vezeti; a képzelet lengő képei az ő varázsbotjának hatása alatt, mely mintha egy krózus kinesei fölött uralkodnék, lelket és alakot öltenek. De az előadásban is mester ő; szellemes, kerekded hangjával lebilincsel. Ha a varázsló nem „adta volna el magát“ a fekete művészetnek, bizonyára jelentékeny színművész lett volna belőle. Hogy különben az a kísérlete, hogy a szellem az erő és az ajk segélyével számos titok zárját nyithassa fel, fényesen sikerült, erről a sajtóban a művészek juttatott legmesszebb menő dicséretet tesznek tanúságot. Ben-Ali-Beyt joggal tekinthetjük az indiai és egyiptomi varázslat feltalálójának, mely egy idő óta valóságos forradalmat idézett elő a „Szalonbűvészet“ terén. Aradon, hol csak néhány előadást rendez, különösen gazdag műsort állított össze legjobb számaiból. Az első előadás szerdán este fél nyolcz órakor lesz.

* Magyar történelem a ponyván. A Róza Kálmán és neje czég kiadásában és Böngérfi János szerkesztésében megindult népies vállalatból immár 14 füzet hagyta el a sajtót. A legújabb megjelent füzetek a Hunyadiak fényes korát, a tehetetlen Jagellók siralmas dolgait, s a mohácsi vész utáni szomorú állapotokat tárgyalják világos, népies nyelven úgy, hogy a föld jámbor népe is megértheti a történeti mozzanatokot. A félrevezetett nép részére a legjobb orvosság a felvilágosítás. Hadd lásson a saját szemével. Módot és alkalmat kell nyujtanunk, hogy a történet iskolájából élettapasztalatokat merithessen. Ezért nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy a hatóságok, testületek, egyesületek, jegyzők, lelkészek, tanítók, s általában a nép vezérei és barátai terjeszték a nép között e hazafias vállalat jóra való füzeit különösen ott, a hol a nemzetiségi izgatók vagy a szocializmus profétái terjesztik a maszlagot, hogy így a káros hatásokat ellensúlyozzák. A füzetek címe: 11. sz. A törökverő világhírű hős Hunyadi János magyar hadvezér csodálatos élettörténete. 12-ik sz. A legnagyobb magyar király Mátyás az igazságos, dicső története. 13. sz. Derűre boru vagy a magyar nemzet siralmas napjai a tehetetlen Jagellók idejében. 14. sz. Szapolyai, az utolsó nemzeti király és az első Habsburgok. A füzetek ára 2 és 4 kr.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sztojka. Szintye volt a harc színhelye, hol ugyanis Sztojka János senior és Sztojka János junior kaszanyéllal U s z k a Tódort úgy megverték, hogy szegény Uszka 30 napig nyögte az ágyat. A kielégített bosszú keményen bosszulta azonban meg magát; a kir. törvényszék ugyanis Sztojka Jánost 2 évre, Sztojka Jancsint pedig 1 évre ítélte.

§ Egy kegyes özvegy. P u t i c s Gyorgyéné aradi lakos özvegyeségéről van szó, ki eléggé ismeretes már, csak ezen rovatból is. Legutóbbi kalandja a következő volt: T e i t e l b a u m Edéné és V e n c z Aurélnél dézsákat és lepedőket vitt el — lehet tévedésből. Hanem a törvényszék nem ismerve tréfát a kegyes özvegyet, mintán már visszaesés a lopás vétésébe ezen újabb ténykedése, 8 hónapra elzártá határozta az ítéletben.

TÁVIRATOK.

Wekerle bécsi utjáról.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) Wekerle bécsi utjáról politikai körök úgy vélekednek, hogy maga a korona óhajtja a kormány helyzetének tisztázását. Másrészt beszélnek, hogy Wekerle a köös-

minisztereknek a magyar kormány ellen agitáló tagjait akarja helyükről elmozdítani és ha fogadtatásán a korona feltelesen bizalmának kifejezést nem ad, Wekerle tartózkodás nélkül beadja lemondását. Mindezen hírek fentartással fogadandók.

A pártok állásfoglalása.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) A szélsőbaloldal most még sokkal inkább fog összetartani és lelkesültebben fog a szabadelvű reformok mellett kardoskodni, mint ezelőtt úgy, hogy Ugron és Bartha legfőlebb tizedmagával maradnak.

Még a nemzeti pártnak is számos tagja meghökkent s azt mondja, hogy a kérdés most már nemzeti kérdéssé vált, fel kell lépni a főrendiház ellen eréllyel. Csak a Szapáry és Asbóth vezetése alatt álló program nélküli ultramontanok nagyban készülnek elfogultságukban véleményök szerint a diadalmi harcra.

Szapáry Gyula ugyanis most újra megvédett, és Ugronnal egyetértésben fogja indítványozni a Ház csütörtöki ülésében, hogy utasítsák a kormány a fakultatív polgári házasság elvén alapuló új javaslat felterjesztésére. — Apponyi azonban, kit felkértek, hogy ehhez hozzájáruljon, indulatosan visszautasította azt, hogy ő kifejtett álláspontját elhagyja. Ő most is az inséges polgári házasság mellett van. A fakultatív házasságra különben Szapáry nem hoz össze 50 szavazatot.

A polgári házasság sorsa.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) Most már biztosra vehető, hogy az a roppant izgatottság, melyet a főrendiház szavazata egész Magyarországra keltett, igen rövid idő múlva csillapodni fog; mivel biztos kilátás van arra, hogy a főrendiház másodszor már nem fog ellenszegülni a nemzet törvényes képviselője nyilvánosan kifejezett akaratának. A képviselőház ugyanis a főrendiház üzenetét csütörtökön fogja tárgyalni és rövid vita után, lehetőleg még impozánsabb többséggel fog sorompóba lépni a kötelező polgári házasság megalkotása mellett úgy, hogy a főrendiház már május 20-án újból megkezdheti a tanácskozást a kormányjavaslat felett. A helyzet mégis csak másként fog alakulni, mint legutóbb.

Tizezer tanuló — Kossuth sírjánál.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) Impozans és megható látványnak volt ma a délelőtti órákban a főváros tanuja. 10,000 iskolás gyermek vonult ki a tanítók vezetése alatt Kossuth Lajos sírjához a kerepesi-uti temetőbe s a sírra mindenik néhány száll virágot helyezett. Rövid idő alatt a sírkövet egészen ellepte a virághalmaz, amiből aztán a megható jelenet nagy közönsége vett magának emlékül egy-egy virágszálat.

A tanulók szép rendben még elzárándokoltak Deák és Batthyány sírjához is, onnan pedig tanítóik vezetése alatt visszamentek iskoláikba.

Ismét különvélemény.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) Kaas Ivor b. újságíró kollegánk ismét „külön vélemény”-t irt a helyzetről. Ebből a külön véleményből azonban arról kelle meggyőződnünk, hogy ezuttal a „külön vélemény” még csak nem is külön vélemény. Mert Kaas Ivor b. kollegánk véleményét olvashatta már mindenki a „Magyar Allam” hasábjain is, és felő,

hogy jeles kollegánknak e véleménye miatt az elsőbbségi igényü „Magyar Allam”-mal meggyülik a baja.

Sőt tovább megyünk. A veszedelem Kaas Ivor bárót más oldalról is fenyegeti.

Román Miron nagyszebeni fogadtatása és e „különvélemény” között látható frapans hasonlatosságról nem is szólunk. De utalunk egy másik konkurrens jelenségre. Utalunk arra, hogy az a nagy operette, melyet oláh testvéreink Kolozsvárott egy törvényszéki tárgyalás keretébe igyekeznek frivolul bele erőszakolni, szintén szakasztott olyan motivumokkal dicsekszik, mint Kaas Ivor b. különvéleménye.

Csakhogy aztán, mint a hogy a kolozsvári operette-hősöknek ígérkezik, valahogy ne forduljon a komédia tragikussá a „külön vélemény” írójára nézve is. Mi már láttunk valahol (talán a Pesti Napló-ban) t. kollegánktól egy effajta különvéleményt, amelyben megjósolta — isten tudja: hányadszor — hogy a Wekerle-kabinet most már bizonyosan — megy. Na, hát a Wekerle-kabinet még máig sem ment el, ellenben Kaas Ivor bárót többé már nem látjuk azokon a hasábokon, ahol ezt az első „külön vélemény”-ét ellejtette.

Vajjon ez a második „külön vélemény” nem annak a szimptomája újra, hogy a Wekerle-kabinet helyett, amelynek menetelét ez a külön vélemény is megjósolja, ismét csak jeles kollegánk az, aki — megy?

Ha igen, akkor szivből kívánjuk neki, hogy ne akadjon több „külön vélemény”-e. Mert ha minden „külön vélemény”-e után mindig csak ő megy, igazán aggódva gondolunk rá, hogy derék kollegánk utoljára is — hová jut?

Ováció.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) Eötös Lóránd és Thán Károly tanárokat hallgatóik, a főrendiházban tett szavazatukért lelkesült ovációban részesítették. Óráikra a termék zsufolásig megteltek s a viharos éljenzés perczekig tartott. A tanárok buzditó beszédben megköszönték az ovációt.

Virágkorzó.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) A virágkorzó gyönyörűen sikerült. Azon főrendek, kik legutóbb szidalmakkal illették, óvatosan távol voltak.

Csángó lázadás.

Budapest, május 12. (Saj. tud. táv.) Romániában Barátfalva községben a csángók a rosz bánásmód miatt fellázadtak. A lakosság kövekkel és revolverlövésekkel két tisztet és tizennégy katonát súlyosan megsebesített. A katonaság sortűzzel válaszolt, két halottat és négy súlyosan sebesültet hagyván.

Wekerle Bécsben.

Bécs, május 12. (Saj. tud. táv.) Wekerle és Tisza Lajos gróf tegnap este ideértek. Wekerlét a király ma délben kihallgatáson fogadta.

A memorandum-pör.

Kolozsvár, május 12. (Saj. tud. táv.) A vádlottak minduntalan ügyük elévülésével állnak elő. Comsia kérdi, hogy hol terjesztette és kinyomatta ki a memorandumot? Vita főügyész kijelenti, hogy

az elévülés szóba sem jöhet. Amia terjesztést illeti, kijelenti, ha a memorandum csak a királyhoz nyújtatik be, akkor az egyszerű kérés lett volna. De mivel kinyomatták, ennek célja izgatás lehet csak, ami a törvény értelmében, mert törvényes állapotot támadtak, üldözendő cselekmény.

Kolozsvár, május 12. (Saj. tud. táv.) Barbu vádlott kijelenti, hogy nem vett részt azon értekezleten, mely a memorandum terjesztését kimondta. Határozatot kér az elévülést illetőleg. Mihályi Tivadar azt állítja, hogy a memorandum elhatározása 1881-ben történt, az elévülést illetőleg kijelenti, hogy ha a törvényszék az elévülést nem konstatálja, azzal csak kompromittálja a magyar igazságszolgáltatást. Vita főügyész kijelenti, hogy nem mint bizottság vannak perbe fogva, hanem mint vétséget elkövetett egyének. Suciu és Velinciu az elévülést hozzák fel. Az elnök berekeszti a tárgyalást, hétfőn folytatják.

József főherceg üdvözlöte.

Fiume, május 12. (Saj. tud. távirata). A dalárdisták holnapi dalárversenye alkalmából József főherceg az ottani lapban üdvözlő cikket irt a magyarokhoz.

Elítelt szerkesztő.

Prága, május 12. (Saj. tud. táv.) Koch Oszkár szerkesztő Kossuth cikkkért 550 frt pénzbírságra ítélték.

Natalia királyné visszatérése.

Belgrád, május 12. (Saj. tud. táv.) Natalia királyné hosszú távollét után f. hó 19-én ideérkezik.

Dynamit merénylet.

Páris, május 12. (Saj. tud. táv.) Éjfélnélkor Mossing gyáros házában dynamit merénylet történt. A kapuban egy pokolgép felrobbant, mely a kaput szétrombolta, az ablakokat szétzúzta, de ember nem sebesült meg. A tettes ismeretlen; két gyanust letartóztattak. Lehet, hogy a merénylet a főügyésznek szólott, ki ugyanazon utcában lakik.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása.

Az ország minden részében kedvező időjárás uralkodik, csak helyenkint volt kisebb mérvű csapadék. A melegebb időjárás hatása alatt a növényzett immár sokkal jobban fog gyarapodni, mint a mult napokban, a mikor reggeleinkint dér és fagy volt. A dér- és fagykárrol érkezett tudósításokból kitűnik, hogy a zsenge növényzetet sok helyen a május 8-iki dér is megviselte, pedig ekkor már aránylag véve a május 6-ki dérhez, sokkal kisebb dér volt. A mai tudósítások szerint a rosz már az ország némely részében virágozni kezd; a virágzásra most már csak jó, enyhe és napos időre volna szükség s akkor a rozstermés, habár az altöldi részeken korán kalászott is a rosz s aprófejű, még meglehetősen jó eredményt fog szolgáltatni. A buza is már ma holnap kalászat ki fogja tolni; szépen szárba hajtott s erőteljes. A gazdák örömmel szemlélik szép fejlődését eme elsőrangú terményünknek s ha kalamitás nem éri a növényt igen jó buzatermésre számíthatunk. A tavaszi buza is, melyet legerősebben a déli és délkeleti részeken, az erdélyi vármegyékben termelnek, — igen jól megeredt; helyenkint azonban a szárazság miatt panaszkodnak s ezt hozzák föl okul annak, hogy még nem mindenütt sűrűsödött meg kellőleg. A tavaszi rosz meglehetősen; igen jó azonban az őszi árpa s néhol a tavaszi árpa is. A zabban fellépett férgek szaporodnak s a déli részeken nevezetesen A r a d, T e m e s és B i h a r v á r m e g y é k b e n p u s z t i t a n a k.

Itt különben az árpában is meglehetősen kárt okoz főleg a lema melanopus. A szőlőkre a zidőjárás kitünő.

Szészület.

— Május 12. —

Gyengébb kereslet folytán ezen szikknek az ára a múlt héten valamivel lejjebb szállt.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyoma szesz 53.50
kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % belevért: 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, május 12. d. u. 5 óra.

Gabona	Állapot	Irányzat	100 kilogrammért
Búza	bánási	osond.	6.95—7.90
	tiszavidéki		6.90—7.30
	pestvidéki		6.85—7.30
	fehértői		6.95—7.80
	bácskai		6.95—7.85
észak-magyarországi			
Róza		lányha	5.45—5.60
Árpa	takarmány	osond.	5.95—6.80
	égetni való		6.55—7.40
Zab		lányha	6.85—7.35
Tengeri	bánási	szilárd	4.85—4.95
	másmű		
Kaposzta-repeze		lányha	
Köles		osond.	3.90—4.30
Búza	tavasza	lányha	7.14—7.16
	június 1894		6.84—6.88
	őszre		5.72—5.74
Tengeri	május-június 1894	lányha	4.85—4.87
	szept-október 1893		5.08—5.05
Zab	Budapest sz. tavasza	lányha	5.88—5.85
	Budapest sz. őszre		
Kaposzta-repeze	aug-szeptember 1893	szilárd	10.50—10.55

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. május 12.

Magyar aranyjárdék 4%	119.25
Magyar koronajárdék 4%	95.—
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasút 1876.	128.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	96.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	96.—
Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön	153.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	143.50
Osztrák papírajárdék	98.50
Osztrák járdék ezüst	98.25
Osztrák járdék arany	120.—
Korona járdék	—

KIS LOTTO.

Budapesti:

54, 10, 72, 66, 4.

Felelős szerkesztő: Vass Géza,
távollétében a szerkesztésért felelős: ifj. Gily Ede.

NYILTTÉR.*

RAVASZ IMRE

legelső fényképészeti és festészeti műterme

Aradon, Andrásytér 15. sz.

Hermannpalota kerthelyiségében.

Elvállal minden fényképészeti szakmába vágó munkákat, készít kis képek-ről nagyobbításokat egész életragsáig, olajban festve, vagy retouchéban. Továbbá látogató-jegy alakú fényképek ugyszinte Cabinet, Makart, Promenad Budoir és az ugynevezett ujforma képeket, chromo-festett s beégetett képet, melynek finomsága minden festett képet felülmul. A legnyughatatlanabb gyermek megszólalásig élethűen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban lefényképeztetik, a műteremben készült munkálatok tiszta és élethű kiviteleért kezesség nyújtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközöltenek a legjutányosabb árak mellett. 357 7*

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Divat-áruház!

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAFITTATOTT 1793-ban. —

Nagy raktár

a legujabb,

női confectióban

divatos

felöltők és jaquettek.

Ujdonságok

kelmék, selymek, díszek és napernyőkben,

a legjobb minőségű

vászon- és asztalneműekben.

Kelengyék

meglepő dús választékban.

Rendkívül olcsó áraink

előnyös bevásárlást biztosítanak.

Nagy női szabóságunkban

a legdivatosabb és kitünő szabásu

öltözékek

gyorsan készíttetnek.

Tervezetek és minták bérmentve azonnal szolgáltatnak.

Mély tisztelettel:

Probst Károly és Társai.

ARADVÁROSI SZINHÁZ.

Szerdán, május hó 18-án, este 1/8 órakor:

BEN-ALI-BEY,

az indiai és egyiptomi csoda-bűvész előadása.

MŰSOR:

I. RÉSZ.

Az egyiptomi delejezés.

1. Teremtés semmiből.
2. Démon a harangban.
3. A struoztojás-serleg titka.
4. A különös vendég.
5. A delejes kávékonyha.
6. Asztal terítsd magad.
7. Az ozeonai látogatás.

II. RÉSZ.

A mese megvalósulása.

1. A megdelejezett rajz,
2. A Phönix-urna.
3. Az orakulum.

10 percz szünet.

III. RÉSZ.

Indiai csodák és bűvészetek.

1. Az ördög hordója.
2. A fakir kosárja.
3. Indiai szappan-buborékok.

ZÁRADÉKUL:

Adomé, az Istenek menyasszonya.

Legujabb érdekesítő látványosság.

BEN-ALI-BEY előadásai a leghatásosabb s a legrégebbkori egyiptomi csodaműveletek, varázslatok s lehetlenségekből vannak összeállítva, továbbá

előadja az indiai Fakir itt még nem látott lámulhatlan csodaműveleteit. Ezen előad még Európában eddig ismeretlenek, mely legmegkapóbb képleteknek egy egészen világát tárják a szemlélő elé.

HELYÁRAK:

Nagypáholy, földszinten vagy első emeleten	6 frt
Páholy, földszinten vagy első emeleten	4 frt 5
Páholy, második emeleten	3 frt
Támlásszék, (földszinten) 4. és első három sorban	1 frt 2
Támlásszék, (földszinten) 4, 5, 6. és 7. sorban 1 frt	
Támlásszék, (földszinten) 8, 9, 10, 11. és 12-ik sorban	frt 80
Második emeleten	frt 80
Második emeleten 2. és 3. sorban	frt 6
Második emeleten 4. és 5. sorban	frt 50
Harmadik emeleten, első sor közepén	frt 50
Harmadik emeleten, közepén a többi sor oldalt minden sorban	frt 40
Karzatülés, közepén	frt 30
Karzatülés, oldalt	frt 20

Jegyek előre válthatók májtól kezdve (a főbejáratnál) ra eső ajtónál) délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 3 órától 5 óráig.

Pénztárnyitás 7 1/2, Kezdeté 8, vége 10 órakor.

Kiadó üzlethelyiség és eladó

összes berendezés.

A volt Kotoráts Mladen-féle üzlethelyiség azonnal kiadó és az összes berendezés eladó.

Tudakozódhatni

Dürr testvéreknel.

Minden ünnep- és vasárnap

SPATTENBRAU-SÖR

1 krügli 16 kr. 1 pohár 12 kr.

első rangu Dreher-féle sör csapoltatik.

Tisztelettel

SCHEINBERGER,
Széchenyi-sörészarnok.

Keglevich István utóda

cognacgyár Promontoron,

mely 1882-ben alapítottott az osztrák-magyar monarchia legnagyobb és legjelentékenyebb cognacgyára,

* és ** cognacját csak 1885. és 1886-ban,
*** cognacját csak 1888-ban,
**** cognacját csak 1891-ben hozta forgalomba.

E gyár, a már korábban közzétett hivatalos kimutatás szerint, a múlt termelési évadban

1.178,650 liter bort

dolgozott fel, s a jelen termelési évadban fel-dolgozott bor mennyiségéről, mely a múlt évit megközelíti, hivatalos okmányokat rövid idő mulva közzé fog tenni.

Fentiek eléggé bizonyítják ezen gyár üzemének kiváló szoliditását s azért bizvást arra számíthatni, hogy bárki, ki a cognacnak megbízhatósága és minőségének kitünőségére sulyt fektet, a kizárólag csak díszoklevelekkel kitüntetett, s mindenütt kapható

Gróf Keglevich István
cognac-ot

fogja kérni.

A gróf Keglevich István utóda

promontori cognacgyár igazgatósága

BUDAPESTEN.

Oh mi szép, hogy így egyeztél
Jó halál ifjúvá tettél!
Egy pohárt az új kötésre,
És a törhetlen hűségre!

Hát örökké kelljen élni!
Mert Bachusra! bé fog telni:
Hogy bor s ének lesz örökre —
Ének és a bor kedvemre!

Mérő Károly.

Kossuth és kora.

— Az Aradi Közlöny-nek írta: —
Laukó Albert.

Ezt az igen helyes címet választotta Hentaller Lajos Kossuthról írt művének címeül, s nagyon helyesen; mert nagy eszmék egy sivár, érzéketlen korban természetlenek maradnak, rideg, zárkózott korszak nem szülhet martyrokat; azok, kik hivatta volnának más korban, hogy a nemzet apostolai legyenek, rendesen mint a tömeg gúny tárgya érnek végére megvetett életüknek.

Ott lebegett a reformáció képe Wiklef, Huszt szömei előtt, de a társadalom még nem mozdult; e nagy szellemeknek tehát bukniok kelle. Még kevéssel korábban a Luthernél nem kisebb, sőt, miután a zsarnokokat ékesszólásával üldözte, nagyobb Savanarola, Huszthoz hasonlóan a máglyán végezte életét.

A társadalom, mint egész a fejlődés szigorú szabályát követi; ugrást meg nem tör: azért lassan halad különösen az oly eszmék terén, melyek minden emberi egoizmust elfojtanak. Jaj annak, ki a társadalom haladását siettetni akarja, bukniia kell, mert a fejlődési törvény szigorú szabályait által hágtá.

II. Rákóczy Ferencz, ki ugyanazon eszmét képviselte, mint Kossuth, elbukott, mert Magyarország nem volt még a középkor békóiból kibontakozva; egyedül a fegyveresen haza térő kurucz sereg mutatta, hogy Rákóczy még bukásában is nagy volt.

Kossuth azonban nem bukott el, mert az eszmék, melyekért küzdött, nem semmisültek meg, a vérkereszttség megadta nekik az állandóságot; ép úgy mint az Üdvözítő magasztos tanai, épen halálából merítették erőt: a kereszténység él s élni is fog, míg a föld annyira tul nem lesz terhelve emberekkel, hogy kétségbe esésekben egymást falják fel.

Hentaller ellenzéki képviselő; s az adja meg művének értékét, hogy pamphletekkel ellenkezőleg objectiv. Kossuth korának nagy embereit, kiváló alakjait, nem rajzolja kisebbeknek, mint a milyenek voltak. Görgey-vel szemben ugyan kissé subjectiv, miután kezdettől fogva árulónak tartja, kinek fényes győzelmei akarata ellenére vivattak ki tábornokai által. De az az ember, kit Damjanics és Klapka tiszteltek, nem lehetett áruló, bár utolsó tetteiben a tény ellene beszél. De vajjon Károlyi Sándort árulónak mondhatjuk-e azért, mert a majtényi sikon a fegyvert lerakatta a kuruczokkal.

Ismeretes Kossuth első szereplése az 1832—36-iki országgyűlésen, ismeretes a «Törvényhatósági tudósítások» története is, mely Kossuthot börtönbe juttatta. Kossuth nagysága abban van, hogy őt megnyerni bármily áron nem lehetett. A Pesti Hirlap engedélyezését aligha nem ily csalétek volt; de Kossuth itt is megtartotta a függetlenségét. Miután a kormány látta, hogy az a lap, melynek eleinte csak száz előfizetője volt, mily hatalmasra növekedett, összevesziti őt kiadójával, s a lapszerkesztéstől visszalépésre bírja. A kormány beláthatta, hogy veszedelmes a tüzzel játszani, nem is kapott többé Kossuth lapalapításra engedélyt.

Hát a társadalom? A társadalom már értette Kossuthot, s buzgón támogatta. Az «Országgyűlési» később «Törvényhatósági tudósítások» ára igen magas, 25 forint volt, mindamellett elfogyott az egész kiadás, pedig a

magyar ember nagyon is fogához verte a pénzt abban a pénzsűk korban.

Pestmegye az 1847-iki választásoknál kicsinylette az egykori zempléni nemes embert. Apponyi kancellár minden erejét megfeszítette, hogy Kossuthot megbuktassa, de Battyányi 16000 forintot áldozott, hogy Kossuth megválasszassék.

Kossuthot gróf Ráday Gedeon lakásán jelölte ki Pestmegye követévé. Maga a választás október 18-án volt. A váci, kerepesi, üllői és soroksári-utczákból beözönlő nemesség a hatvani kapu sarkán a Zrinyi kávéház előtt találkozott, s beérkezésük után vette kezdetét a körmenet az országuton, nagy-hid és uri utczákon végig a megyeház elé. A menet élén lovagoltak részint diszmagyarban részint szűrt vagy gubát öltve, keleti diszben ragyogó háttas lovakon gróf Battyány Lajos, Kázmér, és Ödön, gróf Teleki, Domokos, gróf Ráday Gedeon, Beniczky Ödön br. Podmaniczky és mások. Battyány Lajos lekapta fővegét, melyre vörös szalag volt kötve s e verset szavalta:

Egy halálom egy életem
Kossuth Lajos a követem.

Kossuth csakugyan 16000 szavazat többséggel lett megválasztva.

Ime az érett társadalom, mely az eszmét, a haladás eszméjét oly buzgón támogatta. Nem a csöcselék volt ez, hanem az a nemesség, mely jó és balsorsában annyit áldozott a hazáért.

Következett a magyar történet egyik legszebb kora, fénylett, ragyogott, mint csak az igazság, a nagy eszme ragyoghat. Azután következett a halál angyala, hogy a kuszáljon a véráztatta mezőkön; beállott a hontalanság, a bujdosás szomorú korszaka, a nemzet tetszhalottá lett.

«De nem halt meg a bánya. . . . A szabad etmerika keblére fogadta a hontalanokat, miután előbb Anglia lelkesedett értük. A rabszolgatartó Neu-Orléans kivételével mindenütt szívesen látták Kossuthot, s bőven hozzájárultak nagy célja támogatásához.

Kossuth egyetlen egyszer hibázott, mikor t. i. a francia szabadság elnyomója, III. Napoleonra számított. Eltekintve Napoleon hűtlenségétől, még mindig sajtottak a hazafiak keblén azok a sebek, melyeket a halál angyala ütött; Bocskay 1604-iki szabadság harcza idején nem fordult az elkényszeredett, kimerült Erdélyhez, bármily szívósan ragaszkodott is ez a szabadsághoz; ép így a kizsarolt, megkínzott Magyarország nem volt tette képes, rajta csak a békés egyezkedés, jogos kívánalmainak békés kiegyenlítése segíthetett, áldás azok nevére, kik e feladatott oly önzetlenül megoldották.

A tények tiszta ismeretét valóban jól meg lehet szerezni Hentaller művéből, s a ki a nemzet e kimagasló alakjának működését objective ismerni akarja, nagyon sok hasznos dolgot merit belőle: a legfőbb az, hogy a népek áldják a Gondviselést, hogy ily mátyrokat teremtett az egyes korokban, kik teljes önzetlenül, önmaguk feláldozásával működnek a közjó érdekében.

Faluvegen.

— Az „Aradi Közlöny”-nek írta: —
Szedlecz Mihály.

Vedlett falu kicsi gunyihó
Áll a falu végen,
Tudja isten mi tartja meg,
Hogy el nem állt végen.

Coak hét ember lakik benne:
Sári néni s ura,
Olyan öreg mind a hettő,
S mindhettő oly furca.

Sitározik Imre bácsi,
Sári néni dalol,
Nem találni ilyen egy párt,
Miképpen tán sehoh.

Önkéntelen folyik náluk
Nóta után nota,
Sedig talán nem is tudják,
Mi is az a nota.

Vasárnapon ott gyűl össze
Egész falu népe,
S gitározik Imre bácsi,
S dalol Sári néne.

Azután ha lezáll az est
S haza kell már menni,
Mig nem hallják azt a szépet,
Nem mozdul el senki.

Sedig nem is vig nota az,
Mind könnyes a végén,
Imre bácsi is ráborul
S sohog Sári nénin.

Ma is lezállt már az este,
Keszdi is már kémi
— Azt a szépet Imre bácsi
Édes Sári néni.

És rákesszi Imre bácsi
Búsan a gitáron,
Egész falu szeme rajtok,
A galambössz páron:

— Fissahompi révész lánya, —
De lobog a szeme párja.
Fissahompi révész — lánya
Két határon niucsen párja.

— Batta Feri, betyár gyerek
Kéve kéri: Feri! Szecetlek!
Fissahompi révész lánya
Coak a fejét rázza rája.

— De ha lezáll az éj árnya,
A lány utját lopva járja.
Coolnakra száll csöndben, halhkal
S akkor jó meg, ha a hajnal.

— Fissahodrián egész ijjet
Stenyelög szeretmével,
S ha álom jó szemeire,
Ökődik rá Verő Imre.

— Bosszut forral Batta Feri,
S mig jobbival mellét veri
Meosse bömböl erős hangja
— Megállj csöndre révész fattya!

— Mjra lezáll az éj árnya,
Mjra megy a révész lánya,
Ott pihen már verő keblén,
Batta Feri sejtékhelyén.

— Minden vére fejébe gyűlt
Véghetetlen vad dühétül,
Belugrat a Fissába
Kisszohosa a márkába,

— Visszahoztam mostan tova,
A coolnak meg oiklik tova.
Vadkacsajjal vág utána:
— Rablott hinczet visszessz gyáva!!

— Megáll erre a his coolnak,
Másoik percében összeroppnak.
Coak pár percig dulakodnak
— Aztán tova megy a coolnak.

— Fissahompi révész lánya
Éji utját jaj de bánja.
Vasra verték Verő Imre,
Karmincsa évre Vácsra vitték.

Imre bácsi, Sári néni
Sic — s hallgat a nota,
Talán könnyel volt megjeva
S dalhoz a nota.

1894. TAVASZ. 1894.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

 Szabott árak.

Alapított 1845-ben RAKTÁRAK:

Bécs, Mariahilferstrasse 35. szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31. szám.

Szabott árak.

Arad.
Debrecen.
Ujvidék.
Nisch.

Merán.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Eszék.
Zágráb.
Sofia.
Beckerek.

Trieszt.

Pancsova.
Belgrad.
Szerajevo.
Szilisztria.

Szabott árak.

Alapított 1876. Kizárólagos *Alapított 1876.*
női confectio-raktár.

Nagy választék
minden e szakmába vágó cikkekben
lehető jutányos áron.

STERN M. A.

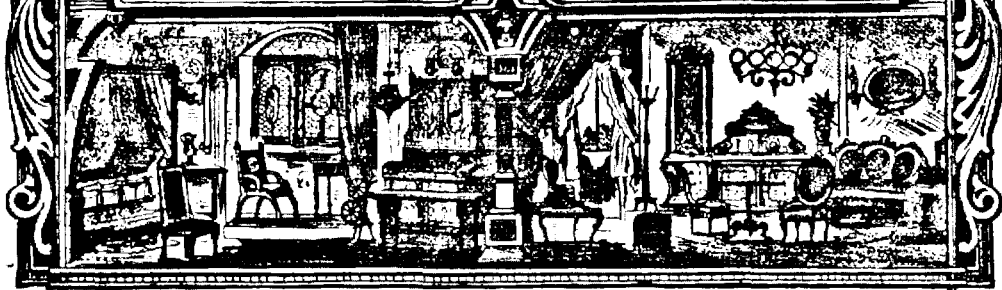
ARAD,

Andrassy-tér, 9-ik szám.

STEIGERWALD A.

kárpitos, díszítő és bútorgyáros Aradon.
 Bútorraktár: Andrássy-tér 15. — Bútorgyár: P.Választó-u. 32.
 Telephon sz. 115. Ajánlja dusan felszerelt raktárát 11 7—12
salon-, ebédlő- és hálószoba-butorait,
 ugyszintén a legizlésteljesebb
KÁRPITOS-BUTORAIT.
 minden stílus kivitelben előnybe és olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
 a színházépületben, a 13 vértanu szobor
 átellenében van. 102 8—8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
 Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
 kendők, gyermekkocsik, utazó bőröndök,
 esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Kitünő találmány

a „Zacherlintinktura,”
 mely minden oly he-
 lyen, ahol a por nem
 tapad meg, vagy be
 nem hatolhat eléggé a
 rovarok meglepően
 gyors és biztos elpusz-
 títását és kiirtását le-
 hetővé teszi.

A „Zacherlin-Tink-
 tura” ezen sajátága
 által különösen alkal-
 mas a poloskák, bol-
 hák és tetvek azon
 fészkeinek kiirtására,
 melyek a deszkázat re-
 pedéseiben, hézagokban
 és az állati bőrökben
 található. Zacherlin
 porral együttesen hasz-
 nálva, ezen újszer nem
 csupán a leggyorsab-
 ban, hanem a legmara-
 dandóbban is kiirtja
 a rovarokat, bárhol is
 találtassanak.

A Zacherlintinktura
 palacszkokban 25 kr. és
 1 frtért a Zacherlin
 árudákban kapható.

A gyakorlati haszná-
 lathoz a külön e célra
 készült porlasztók ajánl-
 tatnak, dbja 1 frtjával.

Kérjünk mindig csupán csak

„Zacherlin“-t

mely a leggyorsabb és legbiztosabb pusztítószer mindennemű rovarok kiirtására.

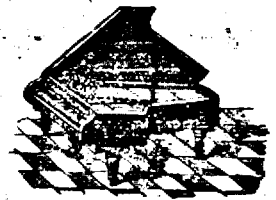
Utólérhetetlen jószágát és erejét leginkább hirdeti óriási elterjedésének sikere,
 minél fogva nem létezik más hasonló szer, melynek forgalmát a „Zacherlin” legalább
 tucatszorosán feiül nem mulná.

Mindig csupán **lepecsételt** és a „Zacherl” névvel ellátott palacszk ké-
 rendő. — Minden másféle szer értéktelen utánzás. — Ára üvegenként 15, 30, 50 kr.,
 1 frt és 2 frt. A megtakarító készülék 30 kr.

A valódi Zacherlint az alábbi helyeken árulják:

Aradon: Amtmann Lajos, Éles Armin, Baumann B., Brunner C., Dengl Béla, Dengl
 Lajos, Dratsay Lajos, Dürr Testvérek, Duzsek Ferencz, Gebhardt J. és fia, Gurtmann L.,
 Hubert B., Kotoráts Miáden, Fejér Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Neuländer Zsigm.,
 Obetkó Kálmán. Pollak József Preisach Vilmos, Simon Károly, Steinitzer N., Karátsonyi A.,
 Tones Ede, Wechsler József, Weiss Dávid, ifj. Weisz Mór, Feichthaler M., Szauer Adolf,
 Ernye Gyula, Ring Zsigmond, Illics Arzen, Kacser Samu. Schwartz M., Baumann János,
 Hartmann Hermann, Herozeg György, Schärer József, Hoffmann József, Schlesinger Samu.
Battonyán: Geller Ferencz. **Borosjenőn:** Blau Dávid, Strausz Ignác. **Buttyin-**
ban: Krausz Péter. **Csermőn:** Holländer Samu. **Kevermesen:** Grünberger Mór.
Kisjenőn: Messer Lipót. **M.-Pécskán:** Königsthal Lipót, Fleischmann Hermann,
 Fritz Frigyes fiai, Turszky Nándor. **Pankotán:** Rigler Hermann, Pavlovits Constantin,
 Rigler István, Kaufmann Adolf és fiai. **Radna-Lippán:** Schäffer Adolf, Schwartz József,
 Treulich Testvérek. Tones Ferencz. **Soborsinban:** Blau Mór és fia. **Tauczon:** Weil
 Adolf. **Uj-Szt.-Annán:** Henny Károly. **Világoson:** Schubert és Goldstein, Weber
 János. **Vingán:** Klemann N.

Zongora raktár áthelyezés.

460 4—6

Van szerencsém a n. é. közönség szi-
 ves tudomására hozni, hogy eddig Templom-
 utca 12. sz. alatt levő

zongora raktáramat
f. évi május hó 1-től kezdve
ugyancsak templom-utca,
a Minoriták palotájába he-
lyeztem át.

Az eddig belém helyezett bizalmat
 a n. é. közönségnek megköszönve, kérem ezt
 új helyiségemben is nekem fentartani.

155 cm. hosszú Mignon-zongorák ke-
 reszthurral ellátva díófa 280 frttól
 600 frtig kapható.

Teljes tisztelettel

Schönthal Gyula

zongora tanár.

Első aradi fehérmű mosó és tisztító-intézet

ARAD, Ádám-utca 1. szám.

Tisztelettel tudatom, hogy intézetemet
Ádám-utca 1. szám (Lovarda-utca)
 helyeztem át.

Lentjegyzett áram oly mérsékelték,
 hogy Uraságotat szolgálatom igénybevéte-
 lére serkenhessék, mert jóval előnyöseb-
 bek a házilagos kezelésnél. A munka ki-
 vitele csiny tekintetében utólérhetlen.

Férfi-ingek 14—16—18—20 kr.
Gallér drbja 2/3, kr. Kézeltő drbja 2 kr.
Lábraváló drbja 8—10 kr. Háló-ing
drbja 10 kr. Női ing 8—10—14 kr. Női
háló Corsetta 10—12—14 kr. Női alsó
szoknyák 14—16—20 kr.

s minden e szakmába vágó munkák, vala-
 mint postai megbízások is gyorsan, olcsón
 és pontosan eszközöltetnek.

A legnagyobb megbízás 24 óra alatt teljesíttetik.

Kelengyék tisztítása elfogadtatik.

A fehérmű ápolására gond fordítottatik.

Szíves megbízását elvárva, maradok

kiváló tisztelettel

SCHWARTZ ZSIGMOND,

első aradi fehérmű mosó- és tisztító intézete.

455 4—10

Telephon-szám 184.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Hatvan állomása mellett építendő rendezőben alább következő magasépitményi munkák létesítésére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, melyre a versenyleteltek szerint felszerelt és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb f. évi május hó 26-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkárságánál benyújthatók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Létesítendő magas épitmények.

1. Egy emeletes tételügyelőségi épület 242 m² területtel.

2. 3 drb. melléképület.

3. 1 « váltóbódé fából.

4. 1 « ut és pályaaétersz.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi május hó 15-én délelőtti 12 óráig 1000 frt, azaz egy ezer forint készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban, az alább említett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett tizennygy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben fogadhatók el, névértékben felül azonban értékpapírok egytáiban el nem fogadhatók. Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók el: »Ajánlat a hatvani rendező magasépitményi munkálatára.«

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyleteltek, szerződési tervezetek, tervek és költségvetések a budapest-jobbparti üzletvezetőségnek építési és pályafentartási osztályában naponta d. e. 8—12 óráig megszereshetők.

Budapest, 1894. május hó 2-án.

Az üzletvezetőség.

413 | 1894.

1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a város részére a f. évben szükséges könyvkötői munkák elkészítésének elvállalása iránt folyó évi május hó 25-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár árjegyzék szerint.

Bánompénzül letendő 20 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi május hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.

900/1894. pm.

Hirdetmény.

Már 1890. évben hirdetmény után felhívást tettem közzé az iránt, hogy a régi temetőben a kidőlt vas-sirkereszteket, azok letört, valamint a sírok vaskerítéseinek elvált egyes részeit, a bedőlt sírboltok vasajkait, a melyek a temető kápolna előcsarnokában halmozvák fel, az érdekeltek onnan elszállítsák.

Mint hogy ezen felhívás eredménytelenül maradt, az érdekelteket ismét felszólítom, hogy halottjaik sírjait megtekintvén, az onnan hiányzó kereszt- vagy kerítés-részleteket a f. é. május hó 30-ig a temető-őről annál bizonyosabban átvegyék, mint hogy azok mint gazdátlan tárgyak a szegény-alap javára elárvereltetnek.

Arad, 1894. április 20.

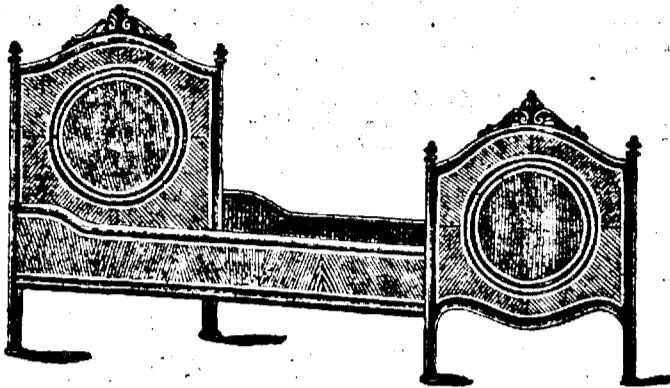
Salacz Gyula
kir. tan. polgármester.

Van szerenósem a n. é. közönség szives figyelmét azon körülményre felhívni, hogy **Hal-tér 5. sz. a. vasbutor-gyárt** létesítettem, és abban mindennemű vasbutor, u. m. **ágy, asztal, szék, mozdószekevény, kocsiülés** stb. a legizlésesebb kiállításban, gyönyörű beégetett festményekkel **jutányos áron**, tetszés szerinti méretekben készülnék.

A tavaszi évad beálltával a t. vendéglősök és kávéház tulajdonosoknak legjobban ajánlom az általam forgalomba hozott csinos és tetszetős

nyári lugasaimat,

500 1—*

melyek bármily nagyságban és tetszés szerinti rajz után készíttetnek. Nyári kerthelyiségeknek pedig ószesehajtható

vas-székeket.

Minden meglevő vasbutort javítok és újat festek a csakis nálam levő szarító és égető készülékkel.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel
Fleischer Adolf,
vasbutor-gyáros Aradon.

Sodrony-ágybetétek minden nagyságban és mérték szerint.

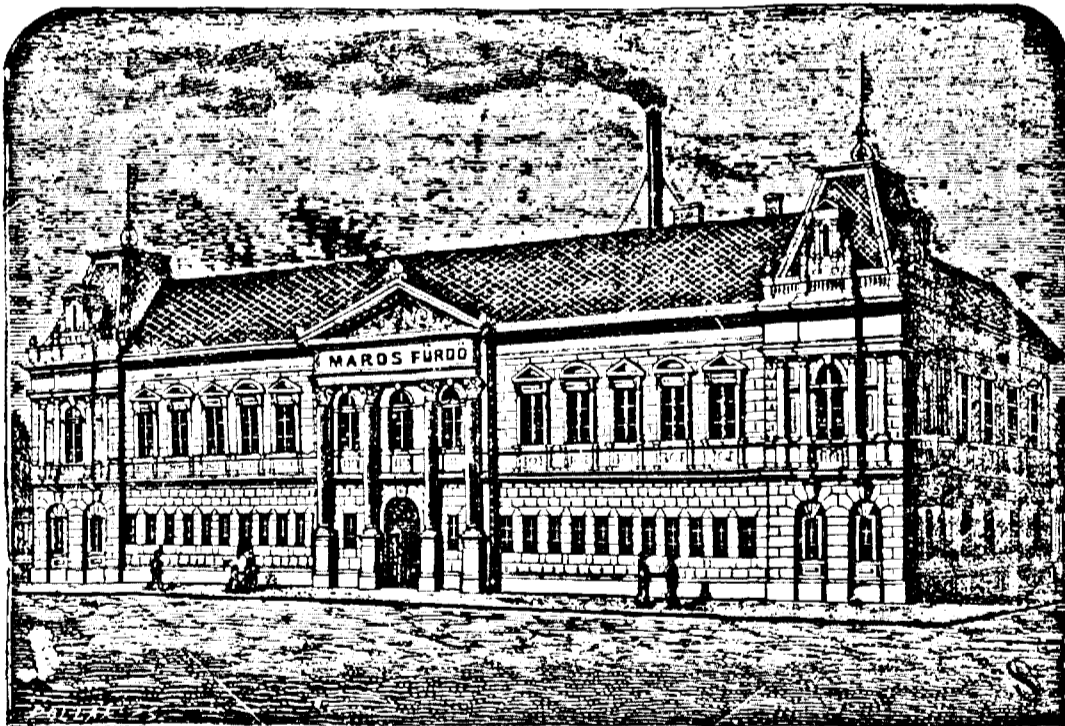
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsihdásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen öumagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A odórteremben hideg ételek és italok mérsékelt árk mellett kiszolgáltatnak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyzni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és móor-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás	
Massassal egy személy	— frt 70 kr.	nyáron reggeli 6 órakor. télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcával parkettával kipedölt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

Gyors és biztos segítség gyomor bajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

147. 7-12.

ÉLETBALZSAM dr. ROSA-tól

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatóbb gyógyfűvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok: gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyús felbőgés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. — Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbízható háziszerevé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állanak.**

Védjegy

Óvás! Hamisítások elkerülése végett mindenkit figyelmeztetek, — hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített **Dr. Rosa-fele életbalzsam** minden üvegcséje kék burkba van csomagolva, melynek hosszoldalain **Dr. ROSA** életbalzsama „fekete sashoz” címzett gyógyszer-tárból, **FRAGNER B.** Prága, 205—III. magyar, német, cseh és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. Rosa életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

főraktárában gyógyszer-tár a „fekete sashoz” Prágában, 205—III. és Budapesten: **Török József** ur gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz., Budai Emil ur városi gyógyszer-tárában a város-ház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házikenöcs”,

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvárnál, körömgöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 30 kros szelencékben.

Óvás! Miatán a prágai általános házikenöcsöt sokszor utánózzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelencze, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és kék kartonba, — melyen az ide nyomott védjegy lát-

ható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM, a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehettség visszanyerésére. — **Egy üveg ára 1 frt.**

Kapható: **Török József** budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszer-tárában, Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

Borszéki víz kizárólagos főraktára.

Kérem a 71-es számmal az Üszekötletést.

FEJÉR GYULA

Fűszer-, bor-, csomage-, mag- és ásványvíz kereskedése a „Fehér Kutyához” ARADON Templom-utca 1. sz.

Mikor nyílik meg a ligetben az ásványvíz ivó csarnok?

Tudatom, hogy kedvező idő esetén május 1-én reggel 5 órakor, mert már megérkeztek az összes friss töltésű

ásvány-, gyógy- és savanyu-vizek.

Kapható lesz künn melegített Carlsbadi, Selters és más faj gyógy-víz, nemkülönbön bivaly-, kecske- és tehéntej, savó és más minden fajú ásványvíz, orvosi utasítás szerint.

Ajánlom még azonkívül fűszer-áru üzletet, kávé, cukor, rizs, gyertya, petroleum, fertőtlenítő szerek, gazdasági cikkek, nemkülönbön kitűnő magyar és francia pezsgő borkat, francia és magyar Cognacot, különféle finom likörök, édes, szalámi és mindazon árucikkeket, melyek itt elő nem sorolhatók.

Kérem a nagyerdemű közönség jóakaró pártfogását, biztosíthatom előre is kitűnő árak, olcsó árak, valamint pontos kiszolgáltatásról.

498. 1-x.

Kiváló tisztelettel

Fejér Gyula.

Borszéki víz kizárólagos főraktára.

Gazdáknak

és takarmány-szállítóknak

különös figyelmébe. Igen kedvező feltételek mellett kölcsönzők

vizmentes ponyvákat

kazal létakaráshoz, takarmánnyal megrakott vasuti kocsihoz, stb., a miért is ponyvák bevásárlása feleslegessé válik.

Mindenféle természetesen telített és kátrányozott ponyvákat ujakat és használtakat **50%-al olcsóbban** adok mint bárhol.

Z s á k o k 470 2-12

ujak és használtak, minden gazdasági terményekhez alkalmasak, **rendkívüli olcsó áron.**

Repcze és behordóponyva

3 frt 20 krtól 4 frt 20 krig és feljebb

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

Temesvárott 1891. Délmagyarországi kiállítás ezüst érem.
Budapest 1885. Orsz. kiállítás arany érem.

1883-ban állami ösztöndíjjal kitüntetve.

Arad 1890. állami bronzérem.
Páris 1883. Iparkiállítás díszokmány.
B.-Gyulán 1883. kiállítás arany érem.

K O H N J Ó Z S E F

épület- és diszmű bádogos

Üzlet: **Andrássy-tér 19. szám.**

ARAD,

Műhely: **Aréna udvar.**

Az idény beáltával van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint üzletemben raktáron tartok mindennemű

JÉGSZEKRÉNYEKET,

u. m.: háztartási, hentes, mészárosok, vendéglősök és sörelárusítók részére a legújabb és legczélszerűbb szerkezet szerint ujonnan javítva, melyek aránylag kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek. Kivánatra háztartási jégszekrényeket, márványbetét polccsal is készítek minden nagyságban. — Ugyazint ajánlja magát mindennemű bádogos épület-munkák elkészítésére. Kocsilámpák különlegesség nagy választékban a legújabb párisi minták szerint. Mindennemű bádogos szakba vágó javításokat pontosan és jutányosan készít.

Magam a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva maradtam

tisztelettel

494 1-3

KOHN JÓZSEF.

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Arad.
8100/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szolnoki osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáz-tíz forint évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. törvény-cikk értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35. évet meg nem haladó koron, ép- és egészséges testszerkezeten kívül a magyar nyelv szóval és írásban, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kellően igazolandó, következő czim alatt: „A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon” legkésőbb f. é. május 15-ig terjesszék be, mint-hogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Arad, 1894. ápril hó 6.

Az üzletvezetőség.

6027 | 894. az.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világítási és erőátviteli célokra szolgáló **központi villamos-telepnek** s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyújtan-dók be.

Minden ajánlathoz bánompénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyújtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgáltatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Pályázati hirdetmény.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 8. oszt. 1894. április 30-án 1126. szám alatt kelt rendeletével elfogadta az aradi új lovassági laktanya berendezési tárgyainak beszerzését s az ennél előforduló munkálatok végrehajtása céljából

hétfőn, 1894. évi május 21-én

délelőtt 11 órakor a hadmérnökkari igazgatóság irodájában ajánlati tárgyalás tartatik.

Az erre vonatkozó iratok, valamint a pályázati feltételek vasár- és ünnepnapok kivételével előbb említett irodában mindennap d. e. 9-től d. u. 2-ig betekintheők.

Vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak írásbeli ajánlatok benyújtásával ezen tárgyaláson résztvenni.

A kiadandó szállítás 17800 frtban van előirányozva, s csakis összesítve, azaz egy vállalkozónak adatnak át.

Az ajánlat a költségvetésben foglalt egységarak százalékos engedménye vagy pótléka szerint teendő.

A pályázati feltételek, melyek minden ajánlattevőre ha ajánlata tekintetbe vétetik, kötelezők, valamint a szigorúan betartandó ajánlati minta előbb említett irodában elismervény mellett átvethető.

Az ajánlattevő által leteendő bánompénz a teljes összeg 5%-ában van megállapítva, mely összeg a tárgyalás megkezdése előtt a cs. és kir. hadmérnökkari igazgatóság pénztárába szolgáltatandó be átvételi elismervény mellett.

Az elfogadott ajánlat biztosítéka a bánatpénz kétszerese.

Minden ajánlattevő által figyelembe veendő, hogy az általános szerződési feltételek 1. pontja értelmében az ajánlat elfogadásáról szóló kincstári nyilatkozat szerint ugy a visszalépési jogról, valamint az ígéret vagy ajánlat elfogadására törvény szerint biztosított határidőről lemond, és hogy ajánlata a benyújtás napjától reá nézve visszavonhatatlanul, míg a kincstárra nézve csak a hivatott katonai hatóság jóváhagyása után kötelező.

Aradvár, 1894. május 11-én.

Cs. és kir. hadmérnökkari igazgatóság.
512. 1—* Aradon.

Egy jövevelésű fiu, ki egy-két polgári iskolát végzett

tanulónak

felvétetik az „Aradi Nyomda-társaság, könyvnyomdai intézetében fő-ut 51. sz.

Ujdonságok

az 1894. tavaszi évadra a leggazdagabb választékban.

Bel- és külföldi

férfi- és gyermekruha-szövetek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig.

Ajánlom továbbá nagyvárosi minta szerint, a legnagyobb kényelemmel ujjonnan berendezett

férfi-ruha és egyenruha-készítési műtermemet.

Egy fővárosi elsőrangú szabász szerződötése által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindenféle a legújabb divat szerint készült

öltözékekkel

izlése kiállításban, jutányos árak mellett szolgálhatok.

Teljes egyenruha felszerelések katonai, tüzeltő, hadastyán és vadász társaságok részére.

Minél számosabb megbízatásért alázattal esd mély tisztelettel:

Rath Lajos,

501 1—* üzletvezető:

SCHÄFFER LIPÓT

Arad, Atzél Péter-utca 2-ik szám, Bohus-féle ház.

Arad szállója kerthelyiségében!

Ma vasárnap május 13-án és minden következő csütörtökön

nagy katonai hangverseny a 33. gyalogezred zenekara által rendeztetik.

E kert a belváros legszebb és legkellemesebb üdülő helye.

Bátorkodom a n. é. közönségnek tisztá italaimat és kitűnő jó konyhamat becses figyelmébe ajánlani.

Számos látogatásért esedezik

Kiváló tisztelettel

499 1—* **Hirsch Ferencz,**
vendéglős.

Belépti-díj vasárnap 10 kr.
Kezdeté 7 órakor.

Hordó- és palaczk-serek.
Első minőségű indiai
Raffia Hárs.
Legjobb gazdasági, vetemény- és virág-magvak
olcsó áron kaphatók
ELES ÁRMIN
fűszer- és csemege kereskedésében
ARADON.
Reher Antal Kőbányai serfőzdejenek főraktára.
A Gősbőlj. Pádd. és Borszaki vízek főraktára.
Mindenféle kőbányai serfőzdejenek főraktára.

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYVIZ
**asztali-
és
gyógyvíz**

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható ARADON minden fűszerkereskedésben.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

56429/94. szám.

481. 1-3.

Hallatlan olcsó árak

Egy schweiczi óragyár leégése folytán tulajdonosa kényszerülve volt az összes árukat poton áron eladni, azok megvétele által azon helyzetben vagyok, addig míg a készlet tart, eddigélé hallatlan olcsó árakban órákat szállítani; ugyanis adok:

26,534 drb	Habi ébresztő órát nickel tokban	4 frt — kr helyett	1.95
14,192	ébredtő órát éjjel világító lappal	6 frt — kr	3.—
10,653	nickel remontoir zsebórát	5 frt 50 kr	3.25
3,540	ezüst	9 frt 50 kr	5.50
7,961	horgony óra dupla tokkal legújabb szerkezet, a tok kiváló erős	18 frt 50 kr	8.50
1,943	14 karat arany női remontoir óra	30 frt — kr	15.—
4,750	14 " " " kettős tokkal	38 frt — kr	18.50
3,916	irodai fali óra minden 8 nap felhuzó, minden helyzetben jár, nélkülözhetlen	9 frt — kr	3.80
896	inga óra 8 nap felhuzó, 1 mtr. szekrény	16 frt — kr	8.50
754	" " " 8 " " " 1 " " ütő szerk.	20 frt — kr	11.—
946	" " " 8 " " " 1.50 szekrény 2 súly, ütő szerk.	30 frt — kr	16.—

Az órák járása kipróbálva, 3 évi jótállás mellett. Arany és ezüst árak a m. kir. fémjelző hivatal fémjelével ellátva.

Nem tetsző áru készségesen visszavéttetik.

Szállítás az összeg előleges beküldése mellett vagy utánvétellel történik. 10 frton felüli rendelések az összeg előleges beküldésénél francó postán szállítatik. — Postacsomagolás nem számítatik, vasuton csak a láda.

Becsés rendelést kérve

518. 1-10.

tisztelettel

Takács József

Budapest, Soroksári u. 76.

Kéretik a címre figyelni!!!

Csak Takács Józsefnél Bpest, Soroksári-u. 76.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

5847/1894. k. h. sz.

Körözés.

Aradon folyó hó 6-án egy 2 éves sötét peji, két hátsó lába kesely, 10 jegyes kancza csikó bitangásban találtatott.

A tulajdonos köröztetik azzal, hogy amennyiben a csikó átvétele végett folyó évi június hó 7-ig nem jelentkeznek, az nyilvános árverésen eladtni fog.

Aradon, 1894. évi május hó 8-án.

Sarlot Domokos
főkapitány.

7451 | 894.

1-3

Hirdetés.

A nagym. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 12414 | 894. sz. a. kelt rendelete szerint a ragadós tüdőlob behuzolásának veszélye miatt szarvasmarhát Németországba szállítani Árva, Szepes, Liptó, Turóc, Trencsér, Nyitra, Zólyom Bars, Nógrád és Pozsony vármegyék területéről egyáltalán tilos.

Aradon, 1894. április 14.

A városi tanács.

Regalejog-bérlők és vendéglősök különös figyelmébe!

Van szerencsénk szives tudomásukra hozni, hogy a kitűnő sörtermékei folytán már is felette jó hírnévnek örvendő ujonnan épült

kőbányai polgári sörfőzde főraktárát

Aradváros, Arad-, Csanád-, Békés- és Hunyadmegyék területére

átvettük.

Sörünk poharankénti kimérése helyben ifj. Shór Béla urnak Deák Ferencz-utcában levő „Vadember”-hez címzett vendéglőjében eszközöltetik.

Egyben ajánljuk elsőrendű zamatos **arad-hegyaljai borainkat és másnemű szeszes italainkat**, melyekből szintén nagy raktárt tartunk.

Arjegyzéket kívánatra bárkinek bérmentve küldünk.

Teljes tisztelettel

Hirschmann és Barta,

Aradon, Kölcsey-utcza 5. szám.

Ugyanott egy szikvizgyár eladó.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1894. évi július hó 15-étől 1895. évi július hó 15-éig esetleg 3 évre szükséges évenkénti 7100 métermázsra égő repce-olaj és 1500 kenő repce-olaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként 50 kros okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1894. évi május hó 30-ikán déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda küldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt olaj értékének 5%-a legkésőbb 1894. évi május hó 29-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 129381/91. sz. általános szállítási és a fentebbi anyagok szállítására vonatkozó 39986/92. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az igazgatóság anyag- és leltár beszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőnek és a hazai kereskedelmi és iparkamránál megtekinthetők.

Ezen részletes módok leírása az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag- és leltár beszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1894. április hóban.

Az igazgatóság.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és báhol által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 5 világgrázben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatása és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnali megszűntet. 1 üveg 85 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. As aradon mutatkozó szeptik, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrt szépen hatástan minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 3 és 4 frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor 2% Chinatartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxdytartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, fehér és sárga színben. Egy 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertyafénynyel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violasszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredetű rheumás és csuszos fájdalom ellen igen hatékony és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszernek a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadjatik és lelkiismeretesen teljesítetnek.

Kitünő, jó minőségű
román és műportland
CZEMENTET

szállít jótállás mellett
az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

819 18—*

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ARADON, Deák Ferencz-utca 39. szám alatt létesített a jelen korszak igényeinek megfelelő

pinczegazdászati áruraktáromat
b. figyelmébe ajánlani.

Főelárusító cikkeimet a következők képezik, u. m.: borfejtő-, dugaszoló-, kupakoló, Drill-féle mosógépek, palacktöltő készülék, sör-csapoló, fa- és rézcsapok, parafa- és fadugók, bortömők, czin kapszulák, mindennemű üvegpalackok, vizahólyag, kénlap, borkősav, szalicilsav, ugyszintén mindenféle **essenciák** stb.

Egyszersmind a paradicsom Saison beállítással úgy a nagyérdemű közönség mint a takarékos háziasszonyok érdekét illetőleg felhívom a paradicsomdugaszokra, melynek 1/100. 30—35 kr. 464 1—10

A midőn a nagyérdemű közönség b. pártfogásáért esedezem, vagyok
kiváló tisztelettel

SCHLESINGER MIHÁLY
pinczegazdászati cikkek áruraktára
ARADON, Deák Ferencz-utca 39. sz.

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése
az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

Mindenféle friss töltésű ásvány- és gyógyvizeket

bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlani a következő cikkeket, u. m.: legfinomabb **francia sardiniát, angolnát, valódi astrahan és orsovai nagyszemű halikrát**, nemkülönben a legfinomabb módon elkészített különféle **hárin-geket**, mindennemű **conserveket**, a legnagyobb választékban, ugyszinté

Prágai és kassai sódarok

folyton friss állapotban kaphatók. Ajánljuk továbbá válogatott **carfioljainkat**. Naponta **friss, tisztán kezelt pusztai vaj**, valódi **znaimi ugorka, bozeni beföttek** a legnagyobb választékban. Valódi **francia pezsgő és bor, cognac**. Friss **hí-
— degen sajtolt lenolaj.**

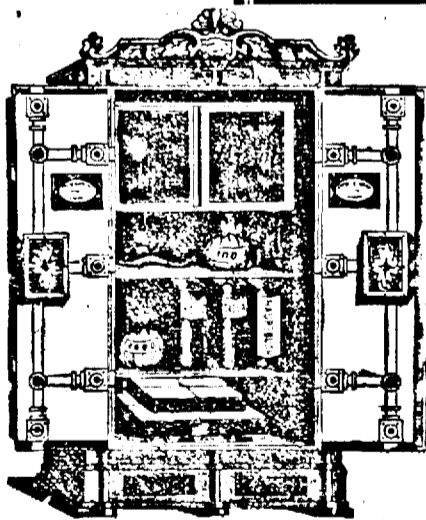
SINGER L. S.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

A os. kir. osztr. és a m. kir. miniszteriumok s államvas-
utak szállítói

tűz és betörés ellen biztos
kis kézi és nagy

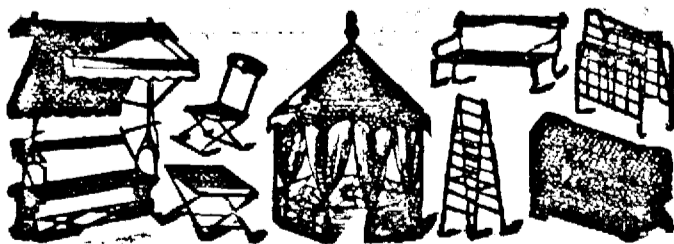
pénzszekrények

gyári raktára.

Községek számára kivételesen
25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
karikahajó
WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek
osaládok, szabók és cipészek
részére.

Mindennemű varrógépek ja-
vitása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kel-
lékek. 581

Cséplőgéptulajdonosoknak!

Az urikány-zsilvölgyi magyar kőszénbánya részvénytársaság

ajánlja a cséplési idényre a gőzcseplőgépekkel rendelkező t. földbirtokos uraknak

I-ső minőségű lupényi kőszénét

mely gőzfejlesztő erőben majdnem egészen egyenrangú a legfinomabb porosz szénekkel

és mint **darabos-, koczka-, dió-, rostált-akna-, akna-, dara- és porszén** jön forgalomba.

Megrendelések ideje korán küldendők akár a társaság vezérigazgatóságához **Budapest Nádor-utca 13.**, akár a társaság képviselőjéhez

Dratsay Lajos

urhoz Aradon, ahol mindennemű felvilágosítással is készségesen szolgálnak.

504 1-6

Kvizda-féle kőszénfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer kőszény, csusz és idegbajok ellen.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Tessék a védjegyre ügyelni a vételnél határozottan kifejezni:

Főletét:

kerül. gyógyszer-tár Korneuburgban.

1/1 palack

1 Ft 0. é.

1/2 palack

60 Kr.

Kvizda-féle kőszénfolyadék.

132

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönség részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamatkülömbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

Olcsóbb mint bárhol!

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

tavaszi idényre

megérkezett és nagyválasztékú újdonságainkat a következő cikkek közül u. m. szövetek, cretonok, vайlok, francia batistok, szatínok, delainek, valamint a legjobb gyártmányú vásznak, chiffonok, canavaszok, csínvat és asztalneműkben, nemkülönbön kitűnő minőségű nemez és szalmakalapok, legjobb divatu nap- és esernyők, szőrmeselyem keztyűk, harisnyák és nyakkendőkből.

Midőn az eddig irányunkban tanúsított b. pártfogásáért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig úgy továbbra is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó“-hoz.

P A P L A N O K.

Olcsóbb mint bárhol!

A ruhánkat Purinállal most tisztítja a mamánk.

MI AZ A PURINAL?

PURINAL

Ugyanis a legújabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a melyek zszadság, kátrány, kocsikenőcs, zsír, fés ték, olaj stb.-től erednek, Nagyszerűen és visszaszármazhatlanul eltünteti, s az egy családnál sem nélkülözhető. miért is az minden látogatottabb üzletben és gyógyszer-tárban kapható.

Üvegje 25 kr.

DALMACIAI ROVARPOR

LEGBIZTOSABB SZER MINDEN NEMŰ ROVAROK ELLEN.

Kapható

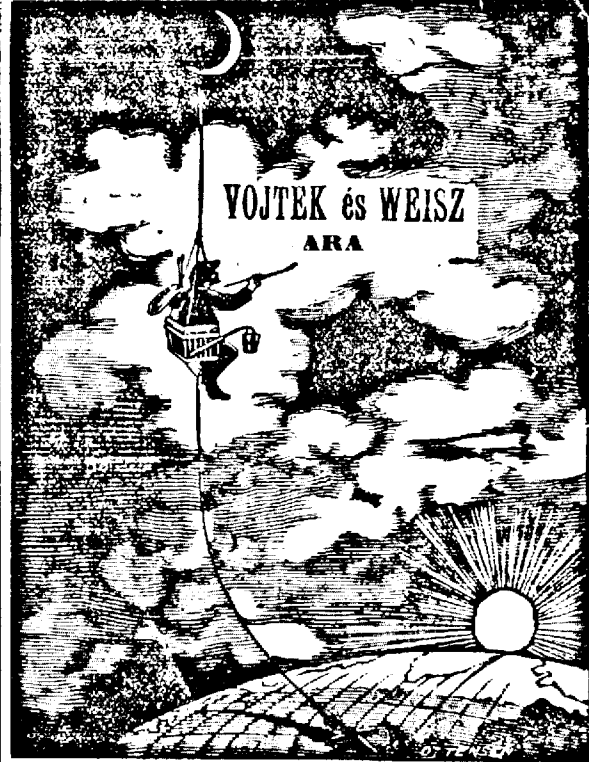
15, 25, 40 és 75 krajczáros eredeti dobozokban.

Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:

Kámfor, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon, Patchouli levél, törött bors és az általánosan elősmert molykeveréket,

valamint

peronospora ellen rézgáliczot a legolcsóbb napiár mellett.

VOJTEK és WEISZ
ARA

Raktáron tartjuk a világhíru

WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,

mely 3x24 óra alatt a

a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja.

Továbbá ajánljuk

fertőtlenítő szereink

nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyers 30, 60, és 100%, carbolsav jegeczes, carbolpor 10%, Creolin, Cresylmész, vasgálicz a legjutányosabb árakon.

VOJTEK és WEISZ gyógyszer-üzlete Aradon.